Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΙΗ' ΤΟΜΟΣ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΙΟΥΝΙΟΣ 1952

ΑΡΙΘΜ 388

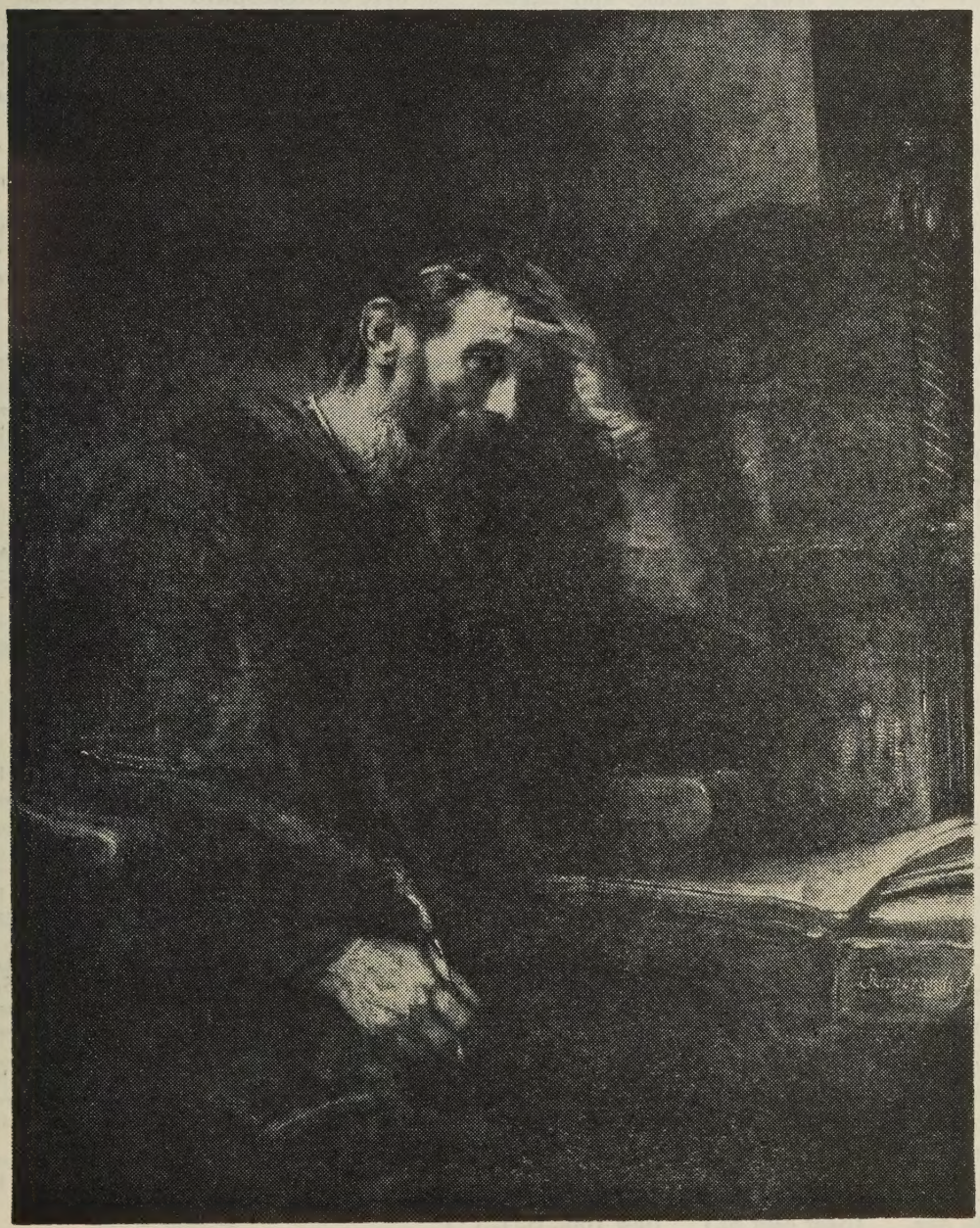

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
THE APOSTLE PAUL

By REMBRANDT VAN RYN
Courtesy National Gallery of Art

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ

Νέα Ὑόρκη, Μαΐου 20, 1952

Πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους Ἱερατικοὺς Προϊσταμένους, τὰ Ἐντιμότατα Συμβούλια τῶν Κοινοτήτων, Φιλοπτώχων Ἀδελφοτήτων καὶ Ὀργανώσεων Νεολαίας, τοὺς Ἐλλογιμωτάτους Διδασκάλους, τὰς εὐσεβεῖς Κατηχητρίας, τὰ μέλη τῶν Χορῳδιῶν καὶ λοιποὺς εὐλογημένους Χριστιανούς.

Ἀγαπητοί,

Ὅπως κατὰ τὰ παρελθόντα δύο ἔτη, τοιουτοτρόπως καὶ ἐφέτος θὰ ἑορτάσωμεν τὴν ἑβδομάδα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Ὅθεν προσκαλοῦμεν ἅπαντας γενικῶς ὅπως μετάσχουν τῶν ἑορτῶν τοῦ οὐρανοβάμονος Ἀποστόλου. Τοὺς εὐλαβεῖς ἱερεῖς, βεβαίως, πρὸ παντός. Ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐλλογίμους Διδασκάλους καὶ τὰς Φιλοπτώχους Ἀδελφότητας καὶ τὰς Ὀργανώσεις τῆς Νεολαίας καὶ ὅλους γενικῶς ἄνδρας καὶ γυναῖκας, γέροντας καὶ νέους, πεπαιδευμένους καὶ ἀμορφώτους, πλουσίους καὶ πτωχούς. Διότι ὅλοι ἐν γένει ἠμποροῦν νὰ διδαχθοῦν, νὰ παραδειγματισθοῦν, νὰ ἐμπνευσθοῦν ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τοῦ μακαρίου Παύλου.

Διὰ νὰ δώσωμεν ὅμως ἐφέτος πρακτικὸν περιεχόμενον εἰς τὸν ἑορτασμόν, ὑποδεικνύομεν:

1) Ὅπως, κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην, διαδοθοῦν ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρύτερον μεταξὺ τῶν χριστιανῶν αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Παύλου καὶ γενικῶς αἱ Ἅγιαι Γραφαί. Ἑκάστη Κοινότης, μὲ τὸν Ἱερατικόν της Προϊστάμενον ἐπὶ κεφαλῆς, ἂς προβῇ εἰς τὴν ἀπόκτησιν ἀντιτύπων τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἰδιαιτέρως τῆς Καινῆς Διαθήκης ἢ καὶ μόνον τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, καὶ ἂς διανείμῃ ταῦτα μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν τῆς Κοινότητος, ἰδιαιτέρως δὲ μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς Νέας Γενεᾶς. Προτιμότερον, βεβαίως, θὰ ἦτο, ἂν τὰ ἀντίτυπα ταῦτα ἦσαν εἰς τὸ πρωτότυπον, τὴν πρωταρχικὴν δηλονότι Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Δὲν θὰ εἴχομεν ὅμως ἀντίρρησιν ἂν ἦσαν καὶ εἰς ἁπλουστέραν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἐννοεῖται, θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον, ἂν διεδίδετο ἡ ἔκδοσις τῆς Ἀδελφότητος «ΖΩΗ», ἡ περιέχουσα τὸ πρωτότυπον κείμενον καὶ τὴν παράλληλον παράφρασιν τὴν φιλοπονηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Π. Τρεμπέλα.

2) Ὅπως κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια ἐκ μέρους τῶν Αἰδεσιμωτάτων Ἱερατικῶν Προϊσταμένων καὶ τῶν Διδασκάλων καὶ Κατηχητριῶν ἑκάστης Κοινότητος πρὸς δημιουργίαν κύκλων μελέτης τῶν Γραφῶν. Ἂν, ἀγαπητοί μου, κατορθώσωμεν νὰ ἀποκτήσωμεν τοιούτους κύκλους εἰς ὅλας, εἰ δυνατόν, τὰς Κοινότητας ἡμῶν, θὰ εἶναι ἀνυπολόγιστος ἡ εὐεργετικὴ των ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς ὁμογενείας καθόλου. Τοιοῦτοι κύκλοι μελέτης τῶν Γραφῶν λειτουργοῦν ἤδη εἷς τινας Κοινότητας μὲ ἄριστα τῷ ὄντι ἀποτελέσματα. Ἀναμφιβόλως δὲ εἷς τῶν ἀρίστων τούτων κύκλων εἶναι ὁ κατὰ πᾶν Σάββατον ἑσπέρας λειτουργῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ νέων καὶ νεανίδων, ὅστις ἐκδίδει καὶ τὸ τόσον πνευματικὸν τεῦχος «Light of Orthodoxy».

Ἂν, ἀγαπητοί μου, ἡ ἑβδομὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐπιτύχῃ ἐφέτος τὰ ὡς ἄνω ἀποτελέσματα, δυνάμεθα νὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος θὰ γίνῃ γνωστὸς μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, ὅπως πρέπει νὰ εἶναι, ἡ δὲ ἐπίδρασίς του ἐπ' αὐτῶν θὰ γίνεται τοιουτοτρόπως αἰσθητὴ καὶ θὰ ἀφίνῃ ζωηρότερα τὰ ἴχνη της καθ' ἕκαστον ἔτος.

Διαπέμποντες ὑμῖν τὸ σχετικὸν πρόγραμμα, βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἑορτασθῇ ἐφέτος ἡ ἑβδομὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, εὐχόμεθα ἐπιτυχίαν πλήρη εἰς τὰς ὑμετέρας προσπαθείας καὶ διατελοῦμεν μετὰ πολλῆς ἀγάπης

Διάπυρος εὐχέτης πρὸς Κύριον
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ὁ Ἀμερικῆς ΜΙΧΑΗΛ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Δ. Ι. Κουϊμουτσοπούλου, Παῦλος ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν. Σελ. 80 μετ' εἰκόνων .. $1.00

Π. Τρεμπέλα, Ἡ Καινὴ Διαθήκη μετὰ συγχρόνου ἑρμηνείας. (Ἐπιστολαὶ καὶ Ἀποκάλυψις). $2.50

Ἔγχρωμες χάρτινες εἰκόνες τῶν Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου διαστάσεων 3′ X 4′, ἑκάστη 15c

Λιθογραφίαι συντεθειμέναι ἐπὶ ξύλου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου μόνον ἢ καὶ μετὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Διαστάσεις 8′ X 11′, ἑκάστη $4.00

ATLAS GREEK - AMERICAN CO.
703 8th Ave. (Near 44th St.) New York, N. Y.

Just Published (Price 50 cents)

The Marks of The Greek Orthodox Church

By Rev. S. M. SOPHOCLES

Address orders: Greek Orthodox Church Annunciation, W. 14th St. at Fairfield Ave. Cleveland 13, O.

VOL. XVIII. No. 388. — JUNE, 1952
THE ORTHODOX OBSERVER
Established 1934
A record of the work, the thought and the news of the Greek Orthodox Church in the U. S. A.
Published monthly except July and August when bimonthly by The Greek Archdiocese Publications Association
Phocas Angelatos, Editor
at 10 East 79th Street, New York 21, N. Y.
"Reentered as second class matter September 17, 1951, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879."
SUBSCRIPTIONS in United States:
For One year $3.00. — For two years $5.00.
Other countries $3.50 per year.
25 cents a copy

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 10 East 79th Street, New York 21, N. Y.

ΕΤΟΣ ΙΗ'. Ἀριθ. 388. ΙΟΥΝΙΟΣ 1952

Η ΟΦΕΙΛΗ ΜΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΑΥΛΟΝ

Ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. κ. ΜΙΧΑΗΛ

Ὑπάρχει σωρεία μυστηρίων τῆς ἀνεκφράστου ἀγάπης τοῦ ἐπουρανίου μας Πατρὸς πρὸς ὅλους ἡμᾶς, τὰ τέκνα του. Ὅσον τὰ σκέπτεται κανείς, τόσον καὶ πληροῦται ἀπὸ θάμβος, ἔκστασιν, κατάπληξιν· τόσον καὶ θέλει νὰ μὴ κάμνῃ ἄλλο τι παρὰ νὰ εὐλογῇ καὶ νὰ ὑμνῇ τὸ ὄνομά Του· τόσον καὶ ἀδυνατεῖ, ἀμηχανεῖ νὰ εὕρῃ τὰς καταλλήλους λέξεις καὶ τὰ κατάλληλα νοήματα διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὰ συναισθήματά του.

Φυσικά, τὸ κεφάλαιον τῶν μυστηρίων τούτων εἶναι τοῦ Θεοῦ ἡ ἐνανθρώπησις ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Οἱ οὐρανοβάμονες θεόληπτοι ὑμνῳδοὶ τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὰς ἁγίας των ψυχὰς καὶ τὴν ὑπερκόσμιον πνευματικότητά των, ἡρμήνευσαν ὅσον ἠδύναντο τὸ θάμβος καὶ τὴν κατάπληξιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ διὰ τὸ θαῦμα τοῦτο τῶν θαυμάτων καὶ δι' ὅλα τὰ ἄλλα τὰ μυστηριώδη καὶ ἀνέκφραστα ποὺ τὸ ἠκολούθησαν. Ἀναμφιβόλως δὲ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι καὶ ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Παύλου καὶ ἡ ἀνάδειξίς του εἰς τὸν μεγαλείτερον ἀπόστολον καὶ κήρυκα τῆς σωτηρίας διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Δὲν εἶναι τῷ ὄντι μυστήριον, ὅτι τὸν πλέον δυναμικόν του μαθητὴν ἐξέλεξεν ὁ Κύριος, ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν ἐπὶ γῆς ἀποστολήν του; Δὲν εἶναι πράγματι ἀξιοθαύμαστον ὅτι ὁ περισσότερον καὶ βαθύτερον παντὸς ἄλλου πληροφορημένος περὶ τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ, ὑπῆρξεν ὁ θεσπέσιος Ἀπόστολος, ποὺ ποτὲ σωματικῶς δὲν ἐγνώρισε τὸν Σωτῆρα τὸν ἰδικόν του καὶ τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος;

Ὅλα αὐτὰ ἐγένοντο κατὰ θείαν, ἀσφαλέστατα καὶ βεβαιότατα, οἰκονομίαν. Διὰ νὰ ἀποδειχθῇ τρανώτατα ἐκ τῶν πραγμάτων ὅ,τι εἶπεν ὁ Θεάνθρωπος: «Ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου» (Ἰωάν. α', 52). Διὰ νὰ φανῇ δηλονότι ἡλίου φαεινότερον ὅτι, ἀπὸ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἐνανήρχισεν ἡ ἐλευθέρα ἐπικοινωνία μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ. Διὰ νὰ γνωρίσῃ ὁλόκληρος ὁ κόσμος ὅτι, μετὰ τὸ μυστήριον τῆς ἐνσαρκώσεως, ὅλα τὰ λοιπὰ μυστήρια εἶναι δυνατά. Διὰ νὰ παρασταθῇ ἐμπράκτως ὅτι ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐκάθησεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ Πατρὸς τὸ παθόν, τὸ σταυρωθέν, τὸ θανόν, τὸ ἀναστὰν καὶ δοξασθὲν Σῶμα τοῦ Σωτῆρος, χωρὶς ποσῶς νὰ χωρισθῇ Οὗτος ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν, μετὰ τῆς ὁποίας εἶναι καὶ θὰ εἶναι πάσας τὰς ἡμέρας. Διὰ νὰ εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Σωτὴρ καὶ Κύριος, ποὺ προσεκάλεσε τοὺς μαθητάς Του νὰ Τὸν ἀκολουθήσουν, ποὺ ἀνέδειξε, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἐπὶ γῆς ἔργου Του, τὸν θεηγόρον Παῦλον σκεῦος ἐκλογῆς Του, Αὐτὸς ὁ ἴδιος εὑρίσκεται ὑπεράνω ἡμῶν καὶ ἐν μέσῳ ἡμῶν, λέγων πρὸς ἡμᾶς, ἐγώ εἰμι μεθ' ὑμῶν καὶ οὐδεὶς καθ' ὑμῶν. Διὰ νὰ φραγῇ πᾶν στόμα ἀπιστίας ὡς πρὸς τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ τὸ μεγαλείτερον καὶ καταπληκτικώτερον γεγονός, μετὰ τὴν Σάρκωσίν Του, τὴν πρόσκλησιν τοῦ Παύλου εἰς τὸ ἀποστολικὸν ἀξίωμα, τὸ ἐπραγματοποίησε διὰ τῆς παρουσίας Του, τῆς ἀοράτου μέν, περισσότερον ὅμως καὶ ἐντονώτερον ἀντικειμενικῶς πραγματικῆς κάθε ἄλλης ἐμπειρικῆς πραγματικότητος.

Ναί! Διότι ποία ἐμπειρικὴ πραγματικότης θὰ ἠδύνατο ἢ θὰ δυνηθῇ ποτὲ νὰ κάμῃ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Ἀναστὰς καὶ ἐν δόξει Ἀναληφθεὶς Κύριος ἡμῶν ἔξω ἀπὸ τὴν Δαμασκόν; Διότι εἰς αὐτὸ τὸ γεγονὸς ὀφείλεται ἡ ἀξιοποίησις τοῦ θαύματος τῶν θαυμάτων, ποὺ ἤλλαξε τὸν ροῦν τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας, τῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ σαρκώσεως Αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἀναμφιβόλως ναί! Διότι ὁ Παῦλος ἥρπασε τὴν σημαίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ περιέφερεν αὐτὴν εἰς ὁλόκληρον τὸν τότε γνωστὸν κόσμον. Πρὸ τῆς ἐμφανίσεώς του, ἀφανὴς ἦτο ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ. Εἰς τὰ ὅρια τῆς Παλαιστίνης ἦτο περιωρι-

«Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους» — Ἀπ. Παῦλος (Ρωμ. 13, 8).

ΣΤΟΝ ΠΑΥΛΟ

Φλόγες ἀγάπης ξεχειλίσανε γιὰ μᾶς,
στὴν τρυφερὴ καρδιά σου.
Κι' εἶναι τὰ γράμματά σου χαραγμένα,
μὲ χέρια ροζιασμένα,
ἀπ' τὴν τραχειὰ τοῦ ἀργαλιοῦ δουλειά.
Ἄλλοτε πάλι, τὴ γραφίδα εἶχες κρατήσει,
σὲ χέρια πληγιασμένα,
ἀπ' τὰ βαρειὰ τῆς φυλακῆς δεσμά.
Τὰ γράμματά σου — Δῶρα ἀγάπης γιὰ τὰ Ἔθνη
στοὺς αἰῶνες εἶναι χαρισμένα·
ἡ κάθε ἀράδα τους θαρρεῖς,
μ' αἷμα, μ' ἱδρῶτα ἀγωνίας
καὶ μὲ δάκρυ εἶναι γραμμένη . . .

Ὁ πονεμένος εἶσαι ἀδελφὸς
—ὁ πρῶτος ὕστερα ἀπ' τὸν Ἕνα—
ποὺ σὲ «παροξυσμὸν ἀγάπης»,
γιὰ μᾶς τοὺς ἄγνωρούς σου εἰδωλολάτρες
—Μακεδόνες κι' Ἀθηναίους—
σὰν φίλος καρδιακός,
ἀπ' τῆς Ἀσίας κίνησες τὰ βάθη,
κι' ἦρθες ἐδῶ,
τὸν ἄγνωστο Θεὸ νὰ μᾶς κηρύξῃς
καὶ γίνηκες πατέρας μας,
τὸ ἴδιο στοργικός,
ἀφοῦ στὴν πίστι ἐσὺ «μᾶς γέννησες»
τοῦ ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ.

Γ. Δ. ΚΑΧΡΙΜΑΝΗΣ

σμένη. Ὑπῆρχε μόνον μέσα εἰς τὰ ὅρια τῆς ἐπὶ γῆς δράσεως τοῦ Θεανθρώπου. Διότι εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς χιλιάδες ἐντοπίων καὶ προσκυνητῶν Ἰουδαίων ἐπίστευσαν εἰς τὸν Κύριον καὶ ἐβαπτίσθησαν, δὲν γίνεται ὅμως λόγος περὶ σοβαρᾶς τινος ἱεραποστολικῆς δράσεως τῶν πιστευσάντων.

Ὁ Παῦλος ἐκλήθη διὰ νὰ διαδραματίσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ μεγαλειτέρου τῶν Ἱεραποστόλων ποὺ ἐγνώρισεν ἡ ἱστορία. Ὁ Παῦλος ἠξιοποίησε τὸ κεφάλαιον τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν, τὴν ἀγάπην. Ὄχι μόνον τὴν περιέγραψεν εἰς τὸν ἀθάνατον ἐκεῖνον ὕμνον του (Α΄ Κορινθ. 13), ποὺ ἀποτελεῖ τὸ κορύφωμα τῆς ποιητικῆς ἐμπνεύσεως καὶ θείας ἐνοράσεως, εἰς τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ φθάσῃ καὶ νὰ διεισδύσῃ ἀνθρωπίνη διάνοια καὶ ψυχή, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ πράξει ἔθεσε καὶ ἐφήρμοσεν αὐτήν. Ἐκήρυξε τὴν ἰσότητα ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἀνεξαρτήτως γένους καὶ φυλῆς καὶ καταστάσεως κοινωνικῆς, καὶ ἀποκαθιστᾷ εἰς τὴν ἐλευθέραν κοινωνικὴν ζωὴν τὸν δοῦλον τοῦ Φιλήμονος Ὀνήσιμον, καὶ συνιστᾷ αὐτὸν ὡς ἀδελφὸν εἰς τὸν ἄλλοτε κύριόν του.

Ὁ Παῦλος ἀνύψωσε τὴν γυναῖκα εἰς τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν εἶχε τάξῃ καὶ θέσῃ ὁ Δημιουργός, καὶ τὴν ἐχρησιμοποίησεν ὡς συνεργόν του εἰς τὸ κήρυγμα τῆς σωτηρίας διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀρκεῖ νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὰς ὑπηρεσίας, τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς τὴν πρώτην Ἐκκλησίαν ἡ Λυδία, ἡ Φοίβη, ἡ Πρίσκιλλα, ἡ Ἰουνία, ἡ Τρύφαινα καὶ πλῆθος ἄλλων ἐμπνευσμένων γυναικῶν, ποὺ μνημονεύονται εἰς τὰς Πράξεις καὶ τὰς ἐπιστολάς του, διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν τὴν σημαντικὴν ἱεραποστολικὴν εἰσφορὰν τῆς γυναικὸς κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Παύλου.

Καὶ ὁ Παῦλος ἀνέπτυξε καὶ ἐπλάτυνε καὶ διεσαφήνισε βασικωτάτας ἀληθείας δογματικὰς καὶ πρακτικὰς τῆς χριστιανικῆς θρησκείας, ποὺ μόνον ἐν σπέρματι ὑπάρχουν ἐν τοῖς ἱεροῖς Εὐαγγελίοις.

Μεγάλη, διὰ ταῦτα, μεγαλωστὶ μεγάλη εἶναι ἡ ὀφειλή μας πρὸς τὸν καλέσαντα τὸν Παῦλον εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου Του, ὡς ἐπίσης καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν κλητὸν Ἀπόστολον.

Αὐτὴν τὴν ὀφειλήν μας πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν κατὰ τὴν ἑβδομάδα, ποὺ καὶ ἐφέτος, κατὰ καθῆκον, θὰ ἀφιερώσωμεν εἰς τὸν οὐρανοβάμονα. Καὶ θὰ ἀποδείξωμεν ὅτι τὴν ἐνεθυμήθημεν μὲ τὴν συχνὴν γνωριμίαν μας μὲ τὰς ἐπιστολάς του, μὲ τὴν τακτικὴν καὶ συστηματικὴν μελέτην των, πρὸ πάντων ὅμως μὲ ἄσκησιν τῆς ἀγάπης, ποὺ τὴν ἐξύμνησε κατὰ τρόπον τόσον ἀριστοτεχνικόν, μὲ τὴν ὁποίαν, περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον τρόπον, δεικνύομεν ὅτι ἀκολουθοῦμεν τὴν γνωστὴν ἐκείνην προτροπὴν καὶ συμβουλήν του: «μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ» (Α΄ Κορινθ. ια΄, 1).

«Οὐδεὶς Παύλου μείζων, ἀλλ' οὐδ' ἴσος ἐστί.»—Χρυσόστομος

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Ὑπὸ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Νοσταλγὸς καλλιτέρας συγκομιδῆς τοῦ Εὐαγγελίου, ὁ Παῦλος ἀφῆκε τὴν Βέρροιαν, ὅπου ἡ μικρὰ Ἐκκλησία ἦτο ὑπὸ τὴν πνευματικὴν χειραγωγίαν τοῦ Σίλα καὶ Τιμοθέου. Περνοῦσε τὰ γαλανὰ νερὰ τοῦ Αἰγαίου, ἀντίκρυζε τὲς ἀκρογυαλιὲς καὶ τὰ βουνὰ ὅπου ἐσελάγιζεν ἄλλοτε ἡ Ἑλληνικὴ δόξα, καὶ ὕστερα ἀπὸ τέσσαρας ἡμέρας ἔφθασε στὸ ξακουστὸ λιμάνι τοῦ Πειραιῶς. Ἀπὸ ἐκεῖ εἶδε τὸν καταγάλανο οὐρανὸ τῆς Ἀττικῆς καὶ ἀντιμετώπισε τὸν Παρθενῶνα ποὺ σέβονται οἱ αἰῶνες, μὲ τὸ χρυσοῦν δόρυ τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς. Ἑλληνιστὴς αὐτὸς καὶ μεμυημένος εἰς τὰ νάματα τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἐποχῆς τοῦ Περικλέους, πατοῦσε ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὅπου ἡ τέχνη, ἡ ἐπιστήμη, ἡ φιλοσοφία, ἡ πολιτική, εὗρον τὴν σχετικὴν τελειότητά των. Καὶ θὰ ἐνόμιζε κανεὶς ὅτι ὁ Παῦλος θὰ ἠσθάνετο ψυχικὴν ἱκανοποίησιν μὲ τὸ ταξεῖδι αὐτό. Οἱ διανοούμενοι ὅλων τῶν αἰώνων ζητοῦν νὰ καταπαύσουν τὴν δίψαν τῆς ψυχῆς των μὲ τὴν πνευματικὴν ἐπαφὴν ποὺ θὰ ἔχουν μὲ τὰ ὑψηλὰ πνεύματα τῆς μοναδικῆς αὐτῆς χώρας. Καὶ ὁ Παῦλος ἐνεπνέετο ἀπὸ νοσταλγίαν νὰ δῇ τὰς Ἀθήνας, ἀλλ' ἡ ἐπιθυμία του αὐτὴ εἶχε διαφορετικὸν περιεχόμενον. Ἐπεδίωκε νὰ κάμῃ τὴν ψυχικὴν κατάκτησιν τῆς πόλεως τῆς Παλλάδος. Νὰ χρησιμοποιήσῃ τὰ φῶτά της δι' ὑψηλοτέρους σκοπούς. Νὰ στρέψῃ τὸν ροῦν τῆς ἱστορίας της πρὸς ἄλλην κατεύθυνσιν.

Βέβαια ἡ Ἑλλάδα αὐτὴν τὴν ἐποχὴν δὲν ἀντεπροσώπευε τὴν ἀλκὴν τῶν Περσικῶν πολέμων, ποὺ ἐξύμνησεν ὁ Αἰσχύλος, οὔτε ἦτο ἐκείνη ποὺ ἐσκόρπισε τὸ φῶς τοῦ πολιτισμοῦ της ὑπὸ τὸν Μ. Ἀλέξανδρον μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τῆς Ἀσίας, ἀλλ' ἦτο μιὰ ἐπαρχία τοῦ ἀπεράντου Ρωμαϊκοῦ Κράτους. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ αἴγλη τοῦ παρελθόντος ἀκόμη σπινθηροβολοῦσε μέσα στὰς Ἀθήνας, ἀλλ' ἡ πολιτική της ἐνέργεια ἔπαυσεν. Ἡ τέχνη της δὲν ἦτο δημιουργική. Οἱ γραμματικοί της, οἱ ρήτορες, οἱ φιλόσοφοί της ἦσαν νάνοι ἀπέναντι τῶν γιγάντων τῆς χρυσῆς ἐποχῆς.

Καὶ ὁ Παῦλος μέσα στὸν κυκεῶνα τῶν ποικίλων σκέψεων ποὺ τὸν ἐβασάνιζαν, ἐβάδιζε πρὸς τὴν πόλιν τῆς Σοφίας. Αἱ ἰδέαι αὐταὶ ἦσαν ἐμμονοι καὶ βασανιστικαί. Θὰ ἐπιτύχῃ ἆρά γε ὁ σκοπὸς τοῦ ταξειδίου του; Θὰ ἐπηρεάσῃ ἕνα κόσμον ζυμωθέντα μὲ τόσους θρύλους, θὲ τόσα εἴδωλα καὶ τόσας παιδαριώδεις δεισιδαιμονίας; Ἂς τὸν παρακολουθήσωμεν διὰ νὰ μάθωμεν τὰς πρώτας του ἐντυπώσεις.

Κάθε ἄλλος, ἂν ἦτο εἰς τὴν θέσιν του, θὰ ἐθαμβώνετο ἀπὸ τὴν κατείδωλον πόλιν. Ἔργα τέχνης, κυριολεκτικῶς ἀριστουργήματα, δὲν τὸν συνεκίνησαν, διότι ἐκολάκευον μόνον τὴν ὕλην. Ἀπὸ τὰς πύλας τῆς πόλεως μέχρι τοῦ Κεραμεικοῦ, εἰς κάθε δρόμον, ὑπὸ τὰς διαφόρους στοάς, ἐξεχώριζε κανεὶς ναοὺς καὶ ἀγάλματα. Τοῦ Διός, τῆς Παλλάδος, τοῦ Βάκχου, τῆς Ἀφροδίτης. Ὑπεράνω τοῦ Κεραμεικοῦ εὑρίσκετο ὁ Ναὸς τοῦ Ἡφαίστου. Πλησίον δὲ αὐτοῦ ὁ τῆς Ἀφροδίτης ποὺ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν σμίλην τοῦ Φειδίου ἐκ μαρμάρου τῆς Πάρου. Παρέκει δὲ ἦτο ὁ Σάτυρος τοῦ Πραξιτέλους. Πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν ἦσαν οἱ ναοὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τῆς Θέμιδος, τῆς Κουροτρόφου καὶ τῆς Δήμητρας. Ἐπίσης ὑπῆρχον τὰ ἀγάλματα τῶν Ἡρώων τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν καὶ τῶν ἀλληγορικῶν θεοτήτων. Εἰς τὴν ἀγορὰν δὲ ὑπῆρχεν ὁ βωμὸς τοῦ «Ἐλέους» ποὺ ἀντεπροσώπευε θεότητα ποὺ ἐσέβοντο ἐξ ὅλων τῶν λαῶν, μόνον οἱ Ἀθηναῖοι. (Saint Paul by Emile Baumann σελ. 184).

Ἐδῶ ὁ Παῦλος ἠσθάνθη κατα-πράϋνσιν τοῦ πόνου του διότι ἦτο ἡ ἀσυναίσθητος κραυγὴ τοῦ πονεμένου Ἀθηναίου πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ Ἐλέους ποὺ ἐνηνθρώπησεν. Ἀλλ' ἡ ἀνακούφισις αὐτὴ ἦτο προσωρινὴ διότι ὀλίγα βήματα παραπέρα συνήντησε τὸν Ναὸν τοῦ Ρωμαίου Αὐτοκράτορος. Περίλυπος ἦτο ὁ Παῦλος διότι ἔβλεπε τὴν κτηνώδη αὐτὴν ἀνθρωπολατρείαν. Εἶναι δὲ ἀλήθεια πάγκοινη ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ κάνει τὸν ἄνθρωπον ἐλεύθερον ἐνῷ ἡ λατρεία τοῦ ἀνθρώπου τὸν ὑποδουλώνει. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ὁ Ἀπόστολος ἦτο πληγωμένος μέχρι τῶν μυχιαιτάτων τῆς ψυχῆς του. Τὸ φανερώνουν αὐτὸ δύο φράσεις τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ἡ μία εἶνε ἐκείνη ποὺ ἀναφέρει ὁ ἴδιος στὴν πρὸς Θεσσ. ἐπιστολήν του (Α΄ Θεσσ. 3, 1). Ἐκεῖ λέγει: «Ἐν Ἀθήναις μόνοι κατελείφθημεν». Οἱ συνεργάται εὑρίσκοντο εἰς τὴν Θεσσαλονίκην διὰ νὰ ἐνισχύσουν τοὺς ἐκεῖ χριστιανούς. Συνεπῶς δὲν εἶχε κανένα εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὸν ἐσωτερικόν του πόνον καὶ νὰ παρηγορηθῇ.

Ἡ δευτέρα φράσις ἦτο: «Παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν». (Πράξ. 17, 16). Ἡ θέα αὐτὴ τῶν εἰδώλων ἦτο ψυχικὸν μαρτύριον διὰ τὸν Παῦλον. Ἔβλεπε μὲ λύπην ὅτι αἱ ἱερώτεραι ἀνάγκαι τῆς ψυχῆς εἶχαν καταντήσει αἰσθησιακὴ ἀπόλαυσις. Κτυπητὴ ἀντίθεσις μεταξὺ τοῦ Ἕλληνος τῆς ἐποχῆς αὐτῆς καὶ τοῦ Παύλου. Ὁ Ἕλλην ἐλάτρευε τὴν κομψὴν γραμμὴν τῆς ἀνθρωπίνης μορφῆς καὶ ὁ Παῦλος ἀναζητοῦσε τὴν ψυχὴν καὶ δὲν τὴν εὕρισκε. Καὶ μποροῦσαν μὲν πολλοὶ ἀπὸ θαυμασμὸν τὸν καιρὸν αὐτὸν νὰ πηγαίνουν εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ νὰ ἐμ-

«Ὁ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει.»—Ἀπ. Παῦλος (Γαλ. 6, 7)

πνευσθοῦν ὡς ὁ ρήτωρ Κικέρων, ὡς οἱ ποιηταὶ Ὀβίδιος, Ὁράτιος καὶ Βιργίλιος, ὡς οἱ πολιτικοὶ Καῖσαρ, Ἀντώνιος, Πομπήϊος καὶ Αὔγουστος, ἀλλὰ δὲν ἦτο τὸ ἴδιο καὶ διὰ τὸν Παῦλον. Τὸν τυραννοῦσεν ἡ ἔλλειψις ἰδεαλισμοῦ εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς. Πῶς νὰ μὴ μελαγχολήσῃ ὅταν ἔβλεπεν ὅτι ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος σήμερον ἦτο σὰν ἕνα δάσος ἀπὸ Ναούς, βωμούς, ἀγάλματα, στοάς, γλυπτὰ ἁπλᾶ ἢ πολύχρωμα, ξύλινα ἢ μαρμάρινα, χάλκινα, ἀσημένια, χρυσᾶ. Ὅταν ἔβγαινε κανεὶς ἀπὸ τὸ σπίτι του ἐνόμιζεν ὅτι ἔμπαινε στὸν περίβολον ἑνὸς Ναοῦ. Πολὺ ἐπιτυχῶς εἶπεν ὁ Πετρώνιος ὅτι εἰς τὰς Ἀθήνας εὐκολώτερον ἦτο νὰ συναντήσῃ κανεὶς ἕνα Θεὸν παρὰ ἕνα ἄνθρωπον. (Zoseph Holzner: Παῦλος, μετάφρασις Ἀρχιμ. Ἱερωνύμου Κοτσώνη σελ. 221).

Ὁ Παῦλος λοιπὸν ἦτο ἀπογοητευμένος ἀπὸ τὴν σημερινὴν πνευματικὴν νάρκην τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ ποίησίς της καὶ ἡ φιλοσοφία εὑρίσκοντο εἰς κατάπτωσιν. Ἡ κοσμοθεωρία τοῦ Πλάτωνος ποὺ ὡμιλοῦσε περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς ἐχάθη. Τὸ κριτικὸν πνεῦμα ἑνὸς Ἀριστοτέλους ποὺ ἀνέπτυσσε τὸν ἀτράνταχτον συλλογισμὸν «περὶ αἰτίου καὶ αἰτιατοῦ» διὰ νὰ ἀποδείξῃ τὴν ὕπαρξιν τοῦ πρώτου αἰτίου διὰ τὰ δημιουργήματα, δὲν ὑπάρχει. Ἡ ἠθικὴ τῶν Στωϊκῶν ποὺ ἦτο ἀνωτέρα τῆς φιλοσοφίας των, καὶ τὴν ὁποίαν ἐχρησιμοποίουν καὶ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς, ὡς ὁ Ἱερώνυμος καὶ ἄλλοι, διὰ νὰ ἀποδείξουν ὅτι τὰ ἠθικά των ἀποφθέγματα προήρχοντο ἀπὸ τὸν λεγόμενον «σπερματικὸν λόγον» καὶ διὰ τοῦτο ἐσυγγένευον μὲ ἀρκετὰς χριστιανικὰς ἀληθείας, ἦτο εἰς τελείαν ἀχρηστίαν. Μία μικρὰ σύγκρισις τῆς παλαιᾶς στωϊκῆς ἀντιλήψεως καὶ τῆς συγχρόνου σχολῆς κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Παύλου μᾶς κατατοπίζει τελείως ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Τῆς πρώτης ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος ἦτο ὁ Στωϊκὸς Κλεάνθης. Αὐτὸς ἦτο κατ' ἀρχὰς ἀθλητής, ἔπειτα πωλητὴς καρπουζιῶν καὶ τελευταῖα ἱερεὺς εἰς μίαν στωϊκὴν αἵρεσιν· περίφημη εἶναι ἡ ᾠδὴ ποὺ ἔκαμεν εἰς τὸν Δία καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν πῆρε καὶ ὁ Παῦλος τὸν στίχον: «Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν», εἰς τὸ κήρυγμά του ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω. Μερικοὺς ἀπὸ τὸ θαυμάσιον αὐτὸ ἀπόσπασμα στίχους παραθέτω· νομίζει κανεὶς ὅτι εἶναι χριστιανικὴ ἔμπνευσις.

«Κύδιστ' ἀθάνατε, πολυώνυμε, παγκρατὲς αἰεί
Ζεύς, φύσεως Ἀρχηγέ, νόμου μετὰ πάντα Κυβερνῶν...
Ἐκ σοῦ γὰρ γένος ἐσμέν, ὄχου μίμημα λαχόντες
μοῦνον, ὅσα ζώει τε καὶ ἕρπει θνητ' ἐπὶ γαῖαν,
τῷ σε καθυμνήσω καὶ σὸν κράτος αἰὲν ἀείσω». Δηλαδή:
Πολυδοξασμένε, ἀθάνατε, πολυονοματισμένε, παντοδύναμε αἰώνια,.....

διότι ἀπὸ τὴν ἰδικήν σου οἰκογένειαν καταγόμεθα, σᾶν ἀπομίμησις μοναδική, ἀπ' ὅσα θνητὰ ζοῦν καὶ κινοῦνται ἐπάνω στὴ γῆ. Δι' αὐτὸ θὰ σὲ πολυδοξολογήσω καὶ τὴ δύναμί σου γιὰ πάντα θὰ τραγουδῶ.

Ἡ νεώτερη Σχολὴ τῶν στωϊκῶν εὑρίσκετο ἐν παρακμῇ. Ἔλεγον π. χ., ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἕνα παγκόσμιον πνεῦμα. Ἡ ψυχὴ εἶναι μία ρευστὴ πνευματικὴ ὕλη ἡ ὁποία διαλύεται μὲ τὸ σῶμα. Καὶ ἔτσι ἠρνοῦντο τὴν ἀθανασίαν. Τὴν Πρόνοιαν τὴν ἐθεώρουν ὡς τυφλὴν τύχην καὶ ἀλύγιστον εἱμαρμένην. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν «ἀρετὴν» ἐπίστευον ὅτι τὴν ὑπαγορεύει ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως. Αὐτὴ δὲ ἦτο πολὺ ἐλαστική. Ἡ ἐξήγησις ἐδίδετο ἀπὸ τὴν ἀτομικὴν ἀντίληψιν τοῦ καθενός.

Αὐτὴ ἦτο ἡ μία παράταξις τῶν διανοουμένων. Ἡ ἄλλη ἦτο τῶν Ἐπικουρείων, καθαρῶς ὑλιστική, ποὺ ἐπίστευον εἰς τὴν ρήτραν «φάγωμεν καὶ πίωμεν αὔριον γὰρ ἀποθανοῦμεν».

Αὐτὰ τὰ γεγονότα ἐδημιούργησαν εἰς τὸν Παῦλον ἐσωτερικὰς ἀγωνίας. Ἐπειδὴ ὅμως ἦτο πιστεύουσα ψυχή, ζητοῦσε τὸ φάρμακον. Καὶ τὸ βρῆκεν, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω.

Ὁ Παῦλος κατάμονος περιεπλανᾶτο εἰς τὴν μεγάλην πόλιν. Εἶχεν ἐνόρασιν ὅτι θὰ βοηθήσῃ Ἐκεῖνος ποὺ τὸν ἐφώτισε στὸν δρό-

Ὁμιλεῖ ὁ Παῦλος

Πρὸς τοὺς ἱερεῖς: «Τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ (Α΄ Τιμ. δ΄, 12).

Πρὸς τοὺς πιστούς: «Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν» (Α΄ Θεσ. ε΄, 12 - 13).

Πρὸς τοὺς ἄνδρας: «Οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα» (Ἐφεσ. ε΄, 28).

Πρὸς τὰς γυναῖκας: «Αἱ γυναῖκες ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ» (Κολοσ. γ΄, 18).

Πρὸς τοὺς γονεῖς: «Οἱ πατέρες μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν (Κολοσ. γ΄, 21), ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. ς΄, 4).

Πρὸς τὰ τέκνα: «Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ (Κολοσ. γ΄, 20).

Πρὸς τοὺς κυρίους: «Οἱ κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰδιότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς» (Κολοσ. δ΄, 1).

Πρὸς τοὺς δούλους: «Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις . . . τῷ γὲρ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε» (Κολοσ. γ΄, 22 - 24).

μον τῆς Δαμασκοῦ. Κατ' ἀρχὰς πῆγε νὰ κηρύξῃ εἰς τὴν Συναγωγήν. Ἀλλ' οἱ συμπατριῶται του ἦσαν ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὸν εἰδωλολατρικὸν πολιτισμὸν τῆς κοσμοπόλεως. Διὰ τοῦτο ἢ δὲν ἐπήγαινον νὰ ἐκπληρώσουν τὰ θρησκευτικά των καθήκοντα, ἢ ὅσοι ἐσύχναζον ἦσαν ἐλάχιστοι.

Τότε ἐσκέφθη νὰ στραφῇ πρὸς τοὺς διανοουμένους καὶ τοὺς φιλοσόφους. Καὶ παρουσιάσθη μία ἀφορμή, ἡ ἑξῆς: Ὅταν διήρχετο ἀπὸ ἕναν δρομίσκον εἰς μίαν γωνίαν διέκρινε κάποιον Ναΐσκον μὲ τὴν ἐπιγραφήν: «Ἀγνώστῳ Θεῷ». Καὶ ἀπεφάσισε νὰ ὁμιλήσῃ διὰ τὸν «Ἄγνωστον». Τὸ θῆμα ὡρίσθη εἰς τὸν Ἄρειον Πάγον. Ἀπὸ περιέργειαν πῆγαν νὰ τὸν ἀκούσουν. Ἀριστοτέχνης τοῦ λόγου προχωροῦσε μὲ φρόνησιν διὰ νὰ τοὺς δελεάσῃ καὶ τοὺς φωτίσῃ. Ἀπέφυγε νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν εἰδώλων. Δὲν ἠθέλησε νὰ τοὺς ἐξερεθίσῃ μὲ τὸν ψαλμὸν τοῦ Δαυὶδ ποὺ λέγει διὰ τὰ εἴδωλα ὅτι «στόμα ἔχουν καὶ δὲν θὰ λαλήσουν, ὀφθαλμοὺς ἔχουν καὶ δὲν θὰ δοῦν, ὦτα ἔχουν καὶ δὲν θὰ ἀκούσουν». (Ψαλμ. 113).

Μὲ μίαν διαλεκτικὴν ἱκανότητα ἐπρολόγισε τὸ κήρυγμά του λέγων (Πραξ. 17, 23 - 33):

«Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ». Ἡ λέξις αὐτὴ «δεισιδαιμονεστέρους» εἶναι διφορούμενη. Ἢ σημαίνει ἐκεῖνον ποὺ φοβεῖται καὶ σέβεται τὸν Θεόν, ἢ ἐκεῖνον ποὺ εἶναι προληπτικὸς καὶ φοβεῖται τοὺς δαίμονας. Οἱ ἀκροαταί του, πῆραν τὴν λέξιν μὲ τὴν πρώτην σημασίαν καὶ διετέθησαν εὐμενῶς. Καὶ προχωρεῖ λέγων ὅτι δὲν ἦλθον νὰ σᾶς φέρω καινούργιους Θεούς, ἀλλὰ νὰ σᾶς διδάξω ἕνα ἄγνωστον Θεὸν τὸν ἀποῖον σέβεσθε μὲν ἀλλὰ δὲν τὸν ξεύρετε. Αὐτὸς ὁ Θεὸς δὲν εὑρίσκεται στοὺς ναοὺς καὶ τὰ ἀγάλματα ποὺ τὰ κατεσκεύασαν ἀνθρώπινα χέρια. Μᾶς δίδει τροφὴν καὶ ὅ,τι ἄλλο χρειαζόμεθα. Φροντίζει διὰ τὰ πλάσματά του. Ἔκαμε δὲ αὐτὰ ἀπὸ ἕνα ἄνθρωπον. Εἶναι ὡρισμένη ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς των καὶ ἡ «ὁροθεσία τῆς κατοικίας αὐτῶν». Δὲν ἀφῆκε δὲ τὰ δημιουργήματά Του ἀπροστάτευτα, ἀλλ' ἔβαλε μέσα των ἕνα σπινθῆρα τοῦ πνεύματός Του ὥστε ἐὰν θέλουν νὰ τὸν ψηλαφήσουν καὶ νὰ τὸν εὕρουν «εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν Αὐτὸν καὶ εὕροιεν». Δὲν εἶναι δύσκολον ὁ ἄνθρωπος νὰ τὸν εὕρῃ ἂν στραφῇ πρὸς τὸν ἑαυτόν του. Τότε θὰ τὸν ἀνακαλύψῃ ὡς εἶπεν ἕνας δικός σας ποιητὴς (ὁ Ἐπιμενίδης) «ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν».

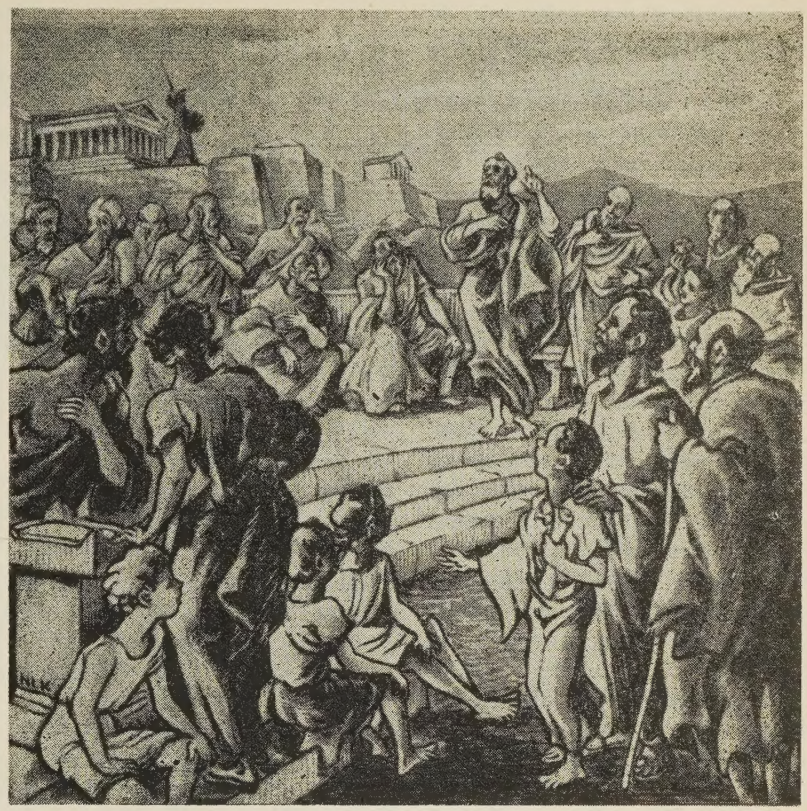

«Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεὸς τανῦν παραγγέλλει πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν.»—Ἀπ. Παῦλος πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (Πράξ. 17, 30)

Καὶ προχωρεῖ ἀκόμη περισσότερον εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ σκοποῦ του καὶ ἀναφέρει τὸν στίχον ἑνὸς ἄλλου εἰδωλολάτρου ποιητοῦ (Κλεάνθους). «Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν». Ὡσὰν νὰ τοῖς ἔλεγεν: «Ἀφοῦ καταγόμεθα ἀπὸ Ἐκεῖνον εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ μιμώμεθα τὸν Δημιουργὸν Αὐτόν». Ἀλλὰ δυστυχῶς οἱ ἄνθρωποι πάσχουν ἀπὸ «ἄγνοιαν» καὶ τὸν παριστάνουν διαφορετικά. Ἡ λέξις αὐτὴ «ἄγνοια» τοὺς ἐπείραξε, διότι οἱ Ἀθηναῖοι εἶχαν τὴν ἰδέαν ὅτι ἦσαν οἱ σοφώτεροι τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ ὁ Παῦλος ἐξακολουθεῖ καὶ λέγει ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸς συμβουλεύει νὰ μετανοήσουν διότι ὥρισεν ἡμέραν ποὺ θὰ κρίνῃ τὴν Οἰκουμένην μὲ Ἄνδρα, ποὺ τὸν ἀνέστησεν ἐκ τῶν νεκρῶν.

Οἱ Ἀθηναῖοι ὅταν ἤκουσαν περὶ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ἀπεχώρησαν λέγοντες: «Πάλιν θὰ σὲ ἀκούσωμεν».

Μερικοὶ μόνον ἀπὸ τοὺς ἀκροατὰς μεταξὺ τῶν ὁποίων Διονύσιος ὁ Ἀεροπαγίτης καὶ ἡ Δάμαρις ἐπίστευσαν.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι τόσον βαθειὰ ἦτο στὴν ψυχὴν τῶν Ἀθηναίων τῆς ἐποχῆς ποὺ μελετῶμεν ὁ ἄκρατος ὑλισμός, ὥστε δὲν ἐριζοβόλησε τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν. Ἔπρεπε νὰ περάσουν 4 αἰῶνες ὥστε εἰς τὰς Ἀθήνας νὰ ἀναπτυχθῇ ὁ μικρὸς κόκκος εἰς καρποφόρον καὶ εὐσκιόφυλλον δένδρον.

Η ΣΤΑΥΡΙΚΗ ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον

Τοῦ Καθηγητοῦ κ. ΙΩ. Ν. ΦΡΑΓΚΟΥΛΑ

Διὰ τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος ἐδημιουργήθη κατάστασις ἁμαρτίας, ἡ ὁποία μὲ ὅλας τὰς ἀκολουθίας καὶ ποινάς της μεταδίδεται, ὡς γνωστόν, εἰς ὁλόκληρον τὸ ἀνθρώπινον γένος: «διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον» (Ρωμ. 5, 12). Καὶ συνέπεια τῆς καταστάσεως αὐτῆς ἦτο νὰ ἀπομακρυνθῇ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν κοινωνίαν τοῦ Θεοῦ, νὰ καταστῇ ἔνοχος ἀπέναντί του καὶ νὰ γίνῃ ἐχθρός του.

Ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἁγιότης τοῦ Θεοῦ ἐζήτει ἡ τιμωρία αὐτὴ διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος νὰ εἶναι αἰωνία. Ἀλλὰ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ ἤθελε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ μέσον ἡ ἁμαρτία, νὰ σωθῇ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν φθορὰν καὶ νὰ ἔλθῃ πάλιν πλησίον τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ ἀνέλαβεν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός, διὰ τοῦ σταυρικοῦ Του θανάτου.

Τὴν σταυρικὴν θυσίαν τὴν ἀναπτύσσει κυρίως εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Εἰς τὰς ἐπιστολάς του τονίζει ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς προσέφερε τὸν ἑαυτόν Του θυσίαν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καὶ ἔγινεν Αὐτὸς «ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα» (Γαλ. 3, 13).

Συντόμως ἡ διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐπὶ τῆς σταυρικῆς θυσίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὁ Θεὸς ἐξ ἀγάπης πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον τὸν Μονογενῆ Υἱόν του, τὸν Ἰησοῦν Χριστόν: «ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ» (Ἐφεσ. 2, 4–5α).

Καὶ ὁ Χριστὸς ἐξ ἀγάπης ἐπίσης πρὸς ἡμᾶς καὶ οἰκειοθελῶς: «περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας» (Ἐφεσ. 5, 2), κατὰ συγκατάθεσιν τοῦ Θεοῦ Πατρός Του: «ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτὸν» (Ρωμ. 8, 22α), καὶ ἐξ ὑπακοῆς πρὸς αὐτόν: «καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ» (Φιλιπ. 2, 8) ἀνέλαβε τὰς ἰδικάς μας ἁμαρτίας, τὰς ὁποίας μετεβίβασεν εἰς Αὐτὸν ὁ Θεός: «παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφὰς» (Α΄ Κορ. 15, 3), ἐνῷ Αὐτὸς ἦτο ἀναμάρτητος: «τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ» (Β΄ Κορινθ. 5, 21).

Καὶ προσέφερε τὸν ἑαυτόν Του θυσίαν ἀντὶ ἡμῶν: «ὅτι εἰ εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι» (Β΄. Κορ. 5, 15), ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ: ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν καὶ αὐτὸ ἦρεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ» (Κολασ. 2, 14), διὰ τοῦ ὁποίου ἐκαθάρισε καὶ συνεχώρησε μὲ τὸ τίμιον αἷμά Του τὰς ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων: «δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἱλαστήριον διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ» (Ρωμ. 3, 24 - 25α) καὶ ἔγινεν Αὐτὸς μὲ τὴν προσφορὰν τῆς ζωῆς Του τὸ «ἀντίλυτρον» τοῦ αἰωνίου θανάτου, τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ὑποστῇ τὸ ἁμαρτωλὸν γένος τῶν ἀνθρώπων: «ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων» (Α΄ Τιμ. 6, 2).

Ἔτσι ἐσήκωσεν ἀπὸ τὸ μέσον τὴν ἁμαρτίαν καὶ συνεφιλίωσε τὸν ἄνθρωπον μὲ τὸν Θεόν, ἀπεκατέστησε τὰς σχέσεις μεταξύ των καὶ ἔφερε τὴν καταλλαγὴν καὶ τὴν εἰρήνην, δηλαδὴ τὴν σωτηρίαν: «καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ» (Κολασ. 1, 20 - 22).

Ὁ Χριστὸς λοιπὸν διὰ τοῦ Σταυρικοῦ θανάτου, ποὺ ὑπέστη ἐξ ἀγάπης ἀντὶ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἐξουδετέρωσε τὸν αἰώνιον θάνατον, ὁ ὁποῖος θὰ ἦτο τὸ κατάντημα τοῦ ἁμαρτήσαντος ἀνθρώπου καὶ ἐπανέφερεν αὐτὸν εἰς τὴν κατάστασιν τῆς χάριτος. Αὐτὴ εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ τῆς ἁγίας Γραφῆς γενικὰ περὶ τῆς σταυρικῆς θυσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί.»—Ἀπ. Παῦλος (Α΄ Κορινθ. 15, 33)

ΣΚΕΥΟΣ ΕΚΛΟΓΗΣ

Τοῦ Ἱερολ. ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΣΠΥΡΟΓΙΑΝΝΑΚΗ, Διακόνου

Ὁ δικαιολογημένος δισταγμὸς τοῦ Ἀνανίου νὰ δεχθῇ τὸν ποτὲ Σαῦλον εἰς τὴν Χριστιανικὴν οἰκογένειαν ἐξέλιπεν ἐντελῶς, μετὰ τὴν μνημειώδη ἐντολὴν τοῦ Κυρίου: «Πορεύου, ὅτι σ κ ε ῦ ο ς ἐ κ λ ο γ ῆ ς μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ. Ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν» (Πράξεις 9, 15).

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἶναι ἀναντιρρήτως σκεῦος ἐκλογῆς τοῦ Κυρίου. Εἰς πολὺ ὀλίγα πρόσωπα τῆς παγκοσμίου ἱστορίας ἡ μυστηριώδης αὕτη ἐκλογὴ ὑπῆρξε τόσον δυναμική, ὅσον εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ Παύλου. Ἡ προσωπικότης του, ἡ ἱερὰ ἀποστολή του καὶ ὅλα τὰ γεγονότα τῆς ζωῆς του ἔφερον σαφῶς τὴν εἰδικὴν σφραγῖδα τοῦ Θεοῦ. Ἕνα μεγάλο καθῆκον ἐτέθη ἐνώπιόν του, τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε μὲ ἀνυπέρβλητον κατανόησιν καὶ ἐπιδεξιότητα. Ἡ νέα θρησκεία εἶχεν ἀνάγκην, πρωτίστως, νὰ διαδοθῇ ὅσῳ τὸ δυνατὸν εὐρύτερον. Ὁ Χριστὸς εἶχεν ἀληθῶς ρίψει τὰ σπέρματα, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ νὰ καρποφορήσουν. Ὁ κόσμος εἶχε μὲν ἀκούσει τὰ λόγια τοῦ Σωτῆρος, δὲν εἶχεν ὅμως διεισδύσει εἰς τὸ βάθος τῆς διδασκαλίας Του, οὔτε εἶχε ἐξερευνήσει τὸ ὕψος τῶν νοημάτων αὐτῆς.

Ἕνας νοῦς μὲ θεολογικὴν μόρφωσιν ἦτο ἀπαραίτητος διὰ τὴν νέαν αὐτὴν ἀποστολήν, καὶ δι' αὐτὸ ὁ Χριστὸς ἐκάλεσε τὸν ἄριστον μαθητὴν τοῦ σοφοῦ Γαμαλιήλ. Προσηλυτιστὴς Φαρισαῖος μὲ ταχὺν καὶ ὀξὺν νοῦν, ἐπρόκειτο νὰ ἁρπάσῃ τὰ νέα δόγματα καὶ νὰ τὰ ἀναμετρήσῃ μὲ τὰς θεωρίας τῶν ἄλλων θρησκειῶν· ἐπρόκειτο νὰ ἀναλύσῃ αὐτὰ σαφῶς, νὰ προσδώσῃ εἰς αὐτὰ ὡρισμένην διατύπωσιν, νὰ καταδείξῃ τὴν ἀξίαν των καὶ νὰ συστήσῃ τὴν ἐφαρμογήν των εἰς τὴν πρακτικὴν ζωήν. Ὁ ἄλλοτε «ζηλωτὴς» τοῦ Ἰουδαϊκοῦ νόμου ἐξετέλεσε τὸ καθῆκον αὐτὸ μὲ πραγματικῶς ἀξιοθαύμαστον ἰδιοφυΐαν. Μὲ ἐνεργὸν εὐστροφίαν, μὲ ἐκπληκτικὴν σαφήνειαν σκέψεως, εἰσέδυσε περισσότερον παντὸς ἄλλου εἰς τὸ βάθος τῆς καινῆς διδαχῆς καὶ ἀνέσυρε τοιοῦτον πλοῦτον ἐννοιῶν σαφῶν καὶ πρακτικῶν, ὅσον οὐδεὶς ἄλλος μέχρι σήμερον κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ. Οἱ μεγαλύτεροι θεολόγοι τῶν αἰώνων, εἶχον καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ἔχουν κολοσσιαίαν ἐργασίαν ἐνώπιόν των, προκειμένου νὰ κατατάξουν καὶ νὰ ταξιθετήσουν ἐντὸς τοῦ ὅλου οἰκοδομήματος τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας τοὺς πολυτίμους λίθους τοὺς ὁποίους ὁ Παῦλος ἔφερεν εἰς φῶς.

Ἀλλ' ἡ νέα θρησκεία δὲν ἔπρεπε μόνον νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ διαδοθῇ, ἐχρειάζετο νὰ ἀπαλλαγῇ καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ ζιζάνια, ἅτινα εἶχον εἰσχωρήσει ἐντὸς αὐτῆς ἐκ τῶν ἄλλων θρησκειῶν. Τὰ σπέρματα τοῦ θείου λόγου, τὰ ὁποῖα ἔπιπτον ἐπὶ τῶν καρδιῶν τῶν ἀνθρώπων, ἔπρεπε νὰ προφυλαχθοῦν ἐκ τῶν ἐπιδράσεων τοῦ εἰδωλολατρικοῦ περιβάλλοντος. Ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ θείου διδασκάλου τὸ χριστιανικὸν Εὐαγγέλιον ἐκινδύνευσε νὰ προσκολληθῇ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τοὺς τύπους τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας. Ὁ Ἰουδαϊκὸς Νόμος, ἡ περιτομὴ καὶ τὰ ἀπηρχαιωμένα ξηρὰ καὶ νεκρὰ διδάγματα ἠπείλησαν νὰ ἐξαφανίσουν τὸ νέον πνεῦμα τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐχρειάσθη μία δυναμικὴ προσωπικότης, ἄνθρωπος διακρινόμενος διὰ τὸ διορατικόν του πνεῦμα, ἱκανὸς νὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτὰς τὰς ἐξωτερικὰς ἐπιδράσεις καὶ νὰ τὰς ἀπομακρύνῃ.

Ἡ ἀληθὴς θρησκεία τοῦ Χριστοῦ ἦτο περιωρισμένη κατ' ἀρχάς, ἐντὸς στενῶν ὁρίων. Τώρα ἐμφανίζεται ἐνώπιόν της τὸ πρόβλημα, πῶς καὶ κατά τινα τρόπον θὰ ἐξηπλοῦτο, διὰ νὰ περιλάβῃ τὸν κόσμον ὁλόκληρον. Γιγαντιαῖον πραγματικῶς ἔργον δι' ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ τὸ ἀναλάβῃ, ὄχι μόνον διότι θὰ εἶχεν ἐνώπιόν

του τὰ ἔθνη ἅτινα ἦσαν προσκεκολλημένα εἰς τοὺς θεούς των, ἀλλὰ καὶ τοὺς Ἰουδαίους, οἱ ὁποῖοι καίτοι εἶδον καὶ ἤκουσαν καὶ ἐπὶ πλέον εὐηργετήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἱδρυτοῦ της, ἐξηκολούθουν νὰ παραμένουν εἰς τὴν ἀπιστίαν. Ἐχρειάζετο μορφή, ἡ ὁποία ὄχι μόνον νὰ ἔχῃ κατανοήσει τὴν ἀποπλάνησιν τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως, ἀλλὰ καὶ νὰ εὑρίσκεται εἰς σχέσεις μὲ τὸν εἰδωλολατρικὸν κόσμον, ὥστε νὰ ἔχῃ τὴν δυνατότητα νὰ γνωρίζῃ πῶς καὶ κατὰ ποῖον τρόπον θὰ εἰσήρχετο ἐντὸς τοῦ εἰδωλολατρικοῦ περιβάλλοντος διὰ νὰ τὸ ἐκπορθήσῃ. Ὁ κόσμος ἦτο βυθισμένος εἰς τὸν βαθὺν ὕπνον τοῦ σκεπτικισμοῦ καὶ τῆς λίαν διαδεδομένης ἀνθρωπίνης γνώσεως. Ἐὰν λοιπόν, ὁ κόσμος αὐτὸς ἐπρόκειτο νὰ κερδηθῇ ὑπὸ τῆς νέας ζωῆς, τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, ἐχρειάζετο ἡ παρουσία καὶ ἡ ἐπέμβασις ἑνὸς δυνατοῦ προσώπου, ἑνὸς προσώπου, τὸ ὁποῖον ἀφοῦ προηγουμένως θὰ εἶχε τὸ ἴδιον συγκινηθῇ καὶ προσηλυτισθῇ, θὰ ἠμποροῦσε νὰ συγκινήσῃ καὶ ὁδηγήσῃ καὶ ἄλλους ἐντὸς τῆς σωτηριώδους διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς θερμουργοῦ Αὐτοῦ ἀγάπης, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ ἴδιος θὰ ἐφλέγετο, νὰ θερμάνῃ καὶ νὰ ζωοποιήσῃ τὰς ψυχρὰς καρδίας τῶν ἄλλων. Ἐχρειάζετο ἀκόμη ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος νὰ εἶχεν ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὸ σκότος εἰς τὸ φῶς, ἀπὸ τὸ ψεῦδος εἰς τὴν ἀλήθειαν, διὰ νὰ καθοδηγήσῃ εἰς τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν τοὺς ἄλλους.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀποτελεῖ τὴν συνισταμένην ὅλων τούτων τῶν προϋποθέσεων. Αὐτός, ὑπεράνω ὅλων τῶν ἄλλων ἀποστόλων, ἐκλήθη διὰ νὰ βαστάσῃ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ «ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων υἱῶν τε Ἰσραήλ». Μὲ καταπληκτικὴν φροντίδα, ἡ Θεία Πρόνοια τὸν εἶχε προετοιμάσει δι' αὐτὴν τὴν μεγάλην ἀποστολήν. Νοῦς διαπεραστικὸς καὶ διαυγής, διψῶν τὴν ἀλήθειαν. Ψυχὴ εὐαίσθητος, ἡ ὁποία εὐκόλως μετέπιπτεν ἐκ τῆς βαθυτάτης θλίψεως εἰς τὴν ἀνέκραστον χαράν, ἀπὸ τὴν ἐκπληκτικὴν ὀργὴν εἰς τὴν γλυκυτάτην ἀγάπην. Ὡπλισμένος μὲ ἄκαμπτον θέλησιν, πάντοτε δραστήριος, περιφρονῶν ὅλα τὰ ἐμπόδια, προσηλωμένος πρὸς τὸν ὑψηλὸν σκοπόν του. Καρδία αἰσθηματική, ἡ ὁποία ἀδιαλείπτως ἐνεθουσιάζετο δι' ὅλα τὰ ἀνώτερα καὶ ἠθικὰ διδάγματα.

Προικισμένος δι' ὅλων αὐτῶν τῶν χαρισμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ Θεία Πρόνοια ἐπεσώρευσεν εἰς αὐτόν, ἐβάδισε τὸν δρόμον τῆς νέας του ζωῆς. Ἂν καὶ ἦτο ὅμως προικισμένος μὲ τὴν δύναμιν τῆς θείας χάριτος, ἡ ὁποία κατώκει ἐντὸς αὐτοῦ, ἐν τούτοις, κατὰ τὸ σῶμα ἦτο ἀσθενὴς καὶ ἀδύνατος. Τὴν κατάστασίν του αὐτὴν τὴν ἀντελαμβάνετο πλήρως καὶ δι' αὐτὸ πάντοτε ἔλεγεν, ὅτι ἡ ἐπιτυχία του ἦτο δῶρον τοῦ Θεοῦ, καὶ δὲν ἐπήγαζεν ἐκ τῆς ἰδικῆς του δυνάμεως. «Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατᾶν, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι». (Β' Κορινθ. 12, 7).

Περαιτέρω, ὁλόκληρος ἡ ζωή του ἦτο σύμφωνος μὲ τὴν μελλοντικήν του ἱερὰν ἀποστολήν. Ἐπρόκειτο νὰ διαδώσῃ τὴν νέαν πίστιν, νὰ ἐργασθῇ μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις διὰ τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ἐγεννήθη εἰς τὴν θερμὴν ἀτμόσφαιραν μιᾶς εὐλαβοῦς Ἰουδαϊκῆς οἰκογενείας, ἡ ὁποία ἐκράτει αὐστηρῶς τὰς Ἰουδαϊκὰς παραδόσεις καὶ διεκρίνετο διὰ τὸν μέγαν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὴν ἄφθαστον ἀφοσίωσίν της πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ μεσίτης, ὄχι μόνον εἰς τοὺς Ἰουδαίους, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς Ἐθνικούς, δὲν ἐγεννήθη ἐντὸς τῶν περιωρισμένων ὁρίων τῆς Ἰουδαίας, ἀλλὰ εἰς τὸν ἀνοικτὸν ὁρίζοντα τῆς διασπορᾶς, εἰς τὴν Ταρσόν, ὅπου τὸ ρεῦμα τῆς εἰδωλολατρικῆς ζωῆς τὸν εἶχε περικυκλώσει, ὅπου τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα εὑρίσκετο εἰς τὴν διάθεσίν του, καὶ ὅπου, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἡ πλήρης ἀθλιότης τῆς εἰδωλολατρείας καὶ τῆς ἀνηθικότητος ἐθάμβωνε τοὺς ὀφθαλμούς του. Παρέστη ἀνάγκη νὰ ἀποκαλύψῃ διὰ τῆς ἀρετῆς του τὴν ματαιότητα τοῦ ἀγῶνος τοῦ ὑλιστικοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς καὶ νὰ ἐμβολιάσῃ τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων, μὲ τὸν πόθον τῆς χάριτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Θεὸς ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν τὸν νέον κατὰ τὴν ἡλικίαν, μὲ τὰς ὑψηλὰς βλέψεις, νὰ παρεκτραπῇ, νὰ ἀποπλανηθῇ καὶ νὰ ἐκπέσῃ, γνωρίζων καλῶς, ὅτι θὰ ἀνεγνώριζε καὶ θὰ ἀντελαμβάνετο τὰ σφάλματά του καὶ τὴν τραγικὴν ψυχικήν του κατάστασιν καὶ θὰ ἐθεράπευεν αὐτὰ διὰ νὰ καταπλημμυρισθῇ ἡ καρδία του ἐκ ζήλου διὰ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ θεῖον φῶς. Ἕνεκα τῆς προσωπικῆς του ταύτης πείρας, κατέκτησε τοὺς διδασκάλους τῆς πλάνης καὶ τοῦ ψεύδους καὶ μετέβαλεν αὐτοὺς εἰς ἀρίστους πολεμιστὰς ἐναντίον τοῦ σκότους καὶ ζωντανοὺς ὑπερασπιστὰς τοῦ φωτὸς τῆς ἀληθείας.

Καὶ ἐνῷ προηγουμένως ἐξελάμβανε τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν ὡς ἀπάτην καὶ κατεπολέμει αὐτὴν μέχρις ἀφανισμοῦ, ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἀνεγνώρισε τὴν μοναδικήν της ἀλήθειαν, ἐξώρμησε πρὸς νέον ἀγῶνα, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ καταστήσῃ αὐτὴν θρησκείαν ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου. Ὁ ὑπέροχος χαρακτήρ του οὐδέποτε ἐγνώριζε συμβιβασμόν τινα ἢ μικρότητα καὶ ἐμπάθειαν.

Ὁ Παῦλος ἔθεσε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ θέτῃ τὴν σφραγῖδά του ἐπὶ ὅλων τῶν ἐποχῶν. Ἀνήκει εἰς τὴν χορείαν τῶν ἀθανάτων. Ἡ θεολογία ὅλων τῶν αἰώνων ἐπλουτίσθη ἀπὸ τὰς φωτεινὰς ἰδέας του. Ἀπ' αὐτὸν οἱ ἀκόλουθοι τῆς διδασκαλίας τοῦ Ναζωραίου εἵλκυσαν νέαν δύναμιν· ἀπὸ τὴν ἔνθερμον πίστιν του καὶ ἀπὸ τὸν διακαῆ του ζῆλον. Νέφη μαρτύρων ἤντλησαν θάρρος καὶ ὑπομονὴν ἐκ τῆς μεγαλοψυχίας του.

Ὅταν ὁ Ἰησοῦς ἐκέρδισεν αὐτὸν παρὰ τὰ τείχη τῆς Δαμασκοῦ, ἐσημείωσε κατάκτησιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐκρίθη ἡ νίκη καὶ ὁ θρίαμβος τῆς θρησκείας Του. Ὑπῆρξεν ἀληθῶς σκεῦος ἐκλογῆς. «Χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι.» (Α' Κορινθ. 15, 10).

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ

Ἀπὸ τὰς Ἐπιγραφὰς τῶν Ἐπιστολῶν του

Τοῦ Αἰδ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ Ν. ΘΑΛΑΣΣΙΝΟΥ

Λέγουν ὅτι ὁ βασιλεὺς Μίδας μετέβαλλεν εἰς χρυσὸν ὅ,τι δήποτε ἤγγιζεν. Ὁ μῦθος οὗτος ἔχει μεταφορικὴν ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς μεγάλους ἀνθρώπους τῆς ἱστορίας, διότι οὗτοι ἐναποθέτουν ἀνεξίτηλον τὴν σφραγῖδά των εἰς κάθε τι μετὰ τοῦ ὁποίου ἔρχονται εἰς ἐπαφήν. Θαυμασίαν δικαίωσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἀποτελοῦν αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ διεξέλθῃ τις ὁλοκλήρους τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν, διὰ νὰ πεισθῇ ὅτι ἔχει ἐνώπιόν του μνημειώδη δημιουργήματα ἐκλεκτοῦ πνεύματος. Πρόχειρον βλέμμα εἰς τὰς ἐπιγραφὰς μόνον αὐτῶν συλλαμβάνει πλήρη τὴν εἰκόνα τοῦ μεγαλείου τῆς προσωπικότητος τοῦ Παύλου καὶ τοῦ ὑψηλοῦ περιεχομένου τῆς διδασκαλίας του.

Ὁ Παῦλος δὲν εἰσάγει νέον τύπον ἐπιστολογραφίας, ἁπλῶς χρησιμοποιεῖ τὸν κοινόν, τὸν ἐν χρήσει εἰς τὰς ἡμέρας του. Ἐν τούτοις, εἰς τὸν παλαιὸν αὐτὸν τύπον ἐμβάλλει νέον περιεχόμενον, ἐκ τοῦ ὁποίου καταδεικνύεται ἡ θεμελιώδης γραμμὴ τῆς μεθόδου τοῦ κηρύγματός του ἐν γένει. Διότι ὁ Χριστιανισμὸς δὲν ἐφήρμοσε τὴν μέθοδον τῆς καταστροφῆς τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς ἀνθρωπίνης διανοήσεως διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς τελειοτέρας δημιουργίας του, ἀλλὰ διεισέδυσε μέσα εἰς ὅλας τὰς ὑπαρχούσας μορφὰς τοῦ πολιτισμοῦ, ὅπως τὸ αἷμα εἰς τοὺς ἱστούς, παρέχων ἐκ τῶν ἔνδον τὴν δύναμιν τῆς ἀναπλάσεως.

Καὶ οἱ τίτλοι ἀκόμη, τοὺς ὁποίους χρησιμοποιεῖ ὁ Ἀπόστολος, δὲν ἔχουν μικροτέραν σημασίαν διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ πνεύματος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον συνείχετο. Δὲν γράφει ὁ Ἑβραῖος Σαούλ, ὁ συνώνυμος Ραββῖνος τοῦ ἐνδόξου βασιλέως τοῦ Ἰσραήλ. Γράφει ὁ Ρωμαῖος πολίτης Παῦλος, ὁ γνωρίζων νὰ ἀποφεύγῃ τὸν σκόπελον τῆς φανατικῆς προσηλώσεως εἰς τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους, προκειμένου νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὸν κόσμον κατάφορτον τὸ πλοῖόν του μὲ τὰ οὐσιαστικὰ δῶρα τοῦ χριστιανικοῦ Εὐαγγελίου. Διὰ τοῦτο, ρίπτει εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς περιττὸν φορτίον, ὅλους τοὺς τίτλους, τοὺς ὁποίους ἡ καταγωγή, ἡ κοινωνική του θέσις καὶ ἡ μοναδική του μόρφωσις παρέχουν εἰς αὐτόν, διὰ νὰ κρατήσῃ ὡς μοναδικὸν λάβαρον τὴν περγαμηνὴν τοῦ Ἀποστόλου, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀντλεῖ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δόξαν του.

Ἀλλὰ ὁ τίτλος οὗτος περιλαμβάνει ἐν ἑαυτῷ ὅλας τὰς κεντρικὰς ἐννοίας τῆς θεολογίας τοῦ Παύλου. Εἶναι ἀπόστολος. Ἐξελέγη ἀπὸ τὸν Θεὸν διὰ νὰ διαδώσῃ εἰς τὸν κόσμον τὸ Εὐαγγέλιον. Τὸ ἔργον του λοιπὸν δὲν εἶναι προϊὸν αὐθαιρέτου πρωτοβουλίας, ἀλλὰ ἀποτελεῖ συμμόρφωσιν πρὸς θείαν ἐπιταγήν. Ἀλλὰ καὶ ἡ σημασία τῆς ἀποστολῆς του ἔχει κοσμοϊστορικὸν χαρακτῆρα, διότι ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀναγγελίαν τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὴν θεμελιώδη δὲ καὶ πολύπλευρον αὐτὴν ἀλήθειαν ἀποδίδει κατὰ ποικίλους τρόπους διὰ τῶν λέξεων τῶν ἐπιγραφῶν του. Ἡ προπαρασκευὴ τῆς σωτηρίας διὰ τῶν προφητῶν τοῦ Ἰσραήλ, τὸ πρόσωπον τοῦ Ἰησοῦ, ἡ σημασία τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεώς του, ἡ σχέσις του πρὸς τὸν Θεὸν Πατέρα, φέρονται ἀβιάστως ἐπὶ τῶν πτερύγων τῶν αὐθορμήτων ὑπαινιγμῶν τῶν ἐπιγραφῶν του.

Τὰς ἐπιστολάς του ἀπευθύνει ὁ Παῦλος ἐξ ὀνόματος καὶ τῶν συνεργατῶν του. Ὁ Σιλουανός, ὁ Τιμόθεος, ὁ Σωσθένης, πάντες οἱ σὺν αὐτῷ ἀδελφοί, εἶναι συναποστολεῖς τοῦ Παύλου. Δὲν εἶναι μόνον ἡ μετριοφροσύνη τοῦ Ἀποστόλου καὶ ἡ ὀφειλομένη ἀναγνώρισις τῆς συμβολῆς τῶν ἄλλων, τῶν μικροτέρων, ἡ ὁποία προκαλεῖ τὴν συγκατάβασιν αὐτήν, ἀλλὰ ἡ βαθεῖα καὶ ἄδολος ἀγάπη, ἡ ὁποία συνέδεε ὅλα τὰ μέλη τῶν πρώτων χριστιανικῶν κοινοτήτων. Ἀπόδειξις αὐτὸς οὗτος ὁ παλμὸς τῆς ἀγάπης μὲ τὴν ὁποίαν καὶ ὁ ἴδιος καὶ οἱ συναπόστολοί του ἀπευθύνονται πρὸς τοὺς παραλήπτας τῶν ἐπιστολῶν.

Ἀκόμη καὶ τῶν συνεργατῶν του ἀγνοεῖ τοὺς τυχὸν κοσμικοὺς τίτλους. Τοὺς γνωρίζει ἁπλῶς ὡς ἀδελφούς, ὡς κλητοὺς ἁγίους, ὡς τέκνα ἀγαπητά. Αἱ προσωνυμίαι αὗται ἑρμηνεύουν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἱεραποστολικῆς προσπαθείας του. Οἱ χριστιανοί του ὀνομάζονται ἅγιοι, διότι εἶναι ἀποχωρισμένοι ἀπὸ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἁμαρτίαν, εἶναι ἀφιερωμένοι εἰς τὸν Θεόν. Εἶναι κλητοί, διότι, κατὰ θεμελιώδη διδασκαλίαν τοῦ Ἀποστόλου, τὸν πρῶτον λόγον πρὸς ἐπιστροφὴν καὶ δικαίωσιν ἔχει πάντοτε ἡ πρόσκλησις τοῦ Θεοῦ. Οἱ πιστοὶ ἀποτελοῦν Ἐκκλησίαν, δηλαδὴ ὀργανικὴν ἑνότητα μὲ συνεκτικὸν δεσμὸν τὴν κοινὴν πίστιν καὶ τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην, μὲ κεφαλὴν δὲ αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Κατὰ τὸν τρόπον αὐτόν, ὁ Ἀπόστολος εἰς αὐτὰς τὰς ἐπιγραφὰς τῶν ἐπιστολῶν του ἀφήνει νὰ ἐκσπάσῃ τὸ ἡφαίστειον τοῦ ψυχικοῦ του βιώματος, τὸ ὁποῖον κρύπτει ἐντὸς τοῦ στήθους του, καὶ ἀποκαλύπτει τοὺς πυρίνους χειμάρρους τῆς φλογερᾶς του πίστεως καὶ τῆς πυρπολούσης αὐτὸν ἀγάπης. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι συμπτωματικόν, διότι οἱ ἀληθινὰ μεγάλοι κατορθώνουν νὰ διατηροῦν τὸ μεγαλεῖόν των καὶ εἰς τὰ παραμικρά. Καὶ ὁ Παῦλος εἶναι ἀληθινὰ μεγάλος.

«Θαυμαστὸς ὁ νοῦς Παύλου, ἐν ἰδιωτικῇ λέξει μεγάλα περινοοῦντος.»—Ὠριγένης

ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΕΘΝΩΝ

Τὸ παρὸν τεῦχος, ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, τὸν γίγαντα τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος, ἀποτελεῖ ταπεινὴν ἀναγνώρισιν τῆς τεραστίας πρὸς αὐτὸν ὀφειλῆς μας. Μόνον χάρις εἰς τὸν ἰδικόν του ὁραματισμὸν ἀνεγνωρίσθη καὶ εἰς ἡμᾶς, τὰ ἔθνη, τὸ οὐράνιον δῶρον τῆς θείας υἱοθεσίας, ἡ χάρις τῆς ἐν Χριστῷ ἀπολυτρώσεως, τὸ μέγα προνόμιον τῆς συμμετοχῆς εἰς «τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ». Καὶ δὲν ἤνοιξεν ἁπλῶς εἰς ἡμᾶς τὴν εἴσοδον τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ἀκολουθῶν τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου, μᾶς ἠνάγκασε καὶ νὰ εἰσέλθωμεν. Ἐγένετο δὲ πατὴρ ἡμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τροφὸς καὶ διδάσκαλος καὶ κηδεμών, ἕτοιμος καὶ πρόθυμος νὰ γίνῃ τοῖς πᾶσι τὰ πάντα διὰ νὰ σώσῃ ὁπωσδήποτε μερικοὺς ἀπὸ ἡμᾶς, διὰ νὰ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ἡμῖν. Διότι ἦν ἦτο τὸ ἰδεῶδές του, εἰς ὁ σκοπός του, εἰς καὶ ὁ πόθος του, μία ἡ ἐπιθυμία του καὶ ἡ σύστασίς του, «μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ».

* * *

ΕΒΔΟΜΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Ἡ ἑβδομὰς 22 - 29 Ἰουνίου εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον καὶ θὰ ἑορτασθῇ εἰς ὅλας τὰς Κοινότητάς μας ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος ἐκπονηθέντος παρὰ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ ἀποσταλέντος ἐγκαίρως εἰς τοὺς κατὰ τόπους Ἱερατικοὺς Προϊσταμένους. Εἶναι τὸ τρίτον πλέον ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖον ἑορτάζεται ἡ ἑβδομὰς αὐτή, καὶ ἀναμφιβόλως ἡ πεῖρα τοῦ παρελθόντος θὰ ἀποτελέσῃ πολύτιμον κεφάλαιον διὰ τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τῶν ἑορτῶν ἐφέτος. Ὡς πλήρης δὲ ἐπιτυχία δέον νὰ νοηθῇ ἡ δημιουργία τῆς καταλλήλου πνευματικῆς ἀτμοσφαίρας, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἡ βιβλικὴ μορφὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου θὰ προβάλῃ μεγαλειώδης καὶ ἐπιβάλλουσα, τὸ δὲ κήρυγμά του θὰ ἀντιχήσῃ πειστικὸν καὶ συναρπάζον — πρὸ παντὸς τὸ κήρυγμα τῆς ἀγάπης, τὸ ὁποῖον τόσην ἔχει ἐπικαιρότητα σήμερον.

Η ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΠΟΙΜΕΝΑΡΧΟΥ ΜΑΣ

Ο ΣΕΒ. Ἀρχιεπίσκοπός μας δι' ἐγκυκλίου του συνιστᾷ πατρικῶς ὅπως ἐφέτος, κατὰ τὴν ἑβδομάδα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, δοθῇ εἰδικὴ ἔμφασις ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς μελέτης τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ἀδύνατον πράγματι νὰ τιμήσωμεν τὸν Ἀπόστολόν μας, ἂν δὲν τιμήσωμεν κυρίως καὶ κατ' ἐξοχὴν τὰς ἐπιστολάς του δι' ἐπιμελοῦς, ἐπιμόνου καὶ συστηματικῆς μελέτης. Ὄχι δὲ μόνον τὰς ἰδικάς του ἐπιστολάς, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἁγίαν Γραφὴν ὁλόκληρον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, οὐ μόνον τὸν Ἅγιον Παῦλον τιμῶμεν κατὰ τρόπον ἱερώτατον, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ὠφελούμεθα. Καὶ ἡ ὠφέλεια αὐτὴ εἶναι μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδός της, ἀνεκτίμητος εἰς ἀξίαν. Συντελεῖ μεγάλως εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἐν Χριστῷ, εἰς τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν. Ἡ ἑβδομὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου θὰ παρέλθῃ, ἀλλ' ἡ ἐπίδρασίς της θὰ εἶναι σωτήριος, ἂν μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν λῆψιν ἀποφάσεως σταθερᾶς καὶ ἀμετακλήτου, νὰ καταστήσωμεν τὴν μελέτην τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἄρθρον ἀπαραίτητον τοῦ προγράμματός μας, εὐλογημένην συνήθειαν τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς.

* * *

ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑΝΟΗΣΙΣ

ΑΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ Κοινότητες, αἱ ὁποῖαι, διὰ τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν λόγον, ἀδυνατοῦν νὰ ἐφαρμόσουν ἐξ ὁλοκλήρου τὸ πρόγραμμα τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἑβδομάδος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἀσφαλῶς θὰ καταβάλουν πᾶσαν φιλότιμον προσπάθειαν νὰ τὸ ἀκολουθήσουν κατὰ τὸ δυνατὸν πιστότερον. Τοῦτο εἶναι αὐτονόητον καὶ ἀναμένεται ὡς φυσικὴ ἐκδήλωσις τοῦ ὀφειλομένου πνεύματος πειθαρχίας πρὸς τὴν Προϊσταμένην Ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχήν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ἡ ὅλη πρωτοβουλία τῆς καθιερώσεως τῶν εἰδικῶν τούτων ἑορτῶν. Συγχρόνως ὅμως ἀποτελεῖ στοιχειώδη ὑποχρέωσιν ἀπέναντι τῶν πιστῶν, οἱ ὁποῖοι ἐκ τοῦ ὅλου ἑορτασμοῦ θὰ ἀποκομίσουν ἐξάπαντος σημαντικὴν πνευματικὴν ὠφέλειαν. Ἄλλωστε τοῦτο θὰ ἀποτελέσῃ καὶ τὴν κατακλεῖδα τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἔτους, δεδομένου ὅτι θὰ ἐπακολουθήσῃ ἀμέσως ἡ περίοδος τῆς ἀδρανείας πάσης σχεδὸν κοινοτικῆς κινήσεως συνεπείᾳ τοῦ θέρους.

«Οὐδεὶς μᾶλλον Παύλου Χριστὸν ἠγάπησεν.»—Χρυσόστομος

ST. PAUL TO OUR YOUTH

PART I: *THE NEED*

By REV. THEO. P. THEODORIDES
Greek Cathedral, N. Y. C.

"On the subject of what could be done to further instill the Greek Orthodox faith into the growing generation, His Eminence felt that the Greek home is very lax in its use of the Bible." (THE EPISTLE, St. Paul's, Hempstead, L. I., Vol. I, No. 4, p. 12.)

"Our Greek Orthodox ideals will be preserved in the future only if our Sunday School programs of today are expanded to include classes for all age groups." (Michael N. Varveris, St. John's, Youngstown, Ohio, in the National Herald, Sunday, 27 April, 1952.)

"Have you any Bible Classes for parents to learn religion so as to teach their children at home?" (Recent inquiry by telephone, addressed to the writer.)

What are our answers to the above? To the phone query:— "No!, not yet." To the first item, (which is a statement made by our Archbishop):— "Alas, only too true!" To the middle one:— "I F ! ! ! " And yet, the Lord said:

Ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε—
Seek and ye shall find.

And St. Paul wrote:

Πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει...τῇ διδασκαλίᾳ—
Attend to the reading . . . to the teaching;

Ταῦτα μελέτα—
Study these things;

Ταῦτα δίδασκε—
Teach these very things;

Μένε ἐν οἷς ἔμαθες—
Stand upon what you have learned;

Ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας—
From babyhood have you known sacred letters.

Πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν—
All scripture is god-inspired and profitable toward instruction . . .

Do we need any coaxing? The Bible says to us again and again:— *Read me!* God Himself addresses us:—*Study My Word, learn It, love It!* Why do we not? "The King James version is difficult," says one. Let us use the American revised version; we also have a modern English version now; there are several modern reader's editions too.

"The Greek New Testament is in the ancient language," says another; "we do not know enough of modern Greek even." You may use the bi-lingual New Testament in Greek and English; or, separate Greek and English editions may be used side by side. Ancient plus modern Greek, in parallel columns, is now available in a brand new edition, approved by the Church.

"We need instruction, and guidance, and a live teacher," says a third. We certainly do, both you and we, learners and leaders. We need not only the live, human teacher, but the Living Divine Master, Who is ever willing to teach us His Word of Life

διὰ ζώσης φωνῆς—
viva voce,

—the voice of teacher and taught, your voice and mine, your tongue and mine, given to us by God to use for His glory:

Κύριε, τὰ χείλη μου ἀνοίξεις,
καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν Σου—
Lord, Thou shalt open my lips, and my mouth shall proclaim Thy praise.

What is wanting then, if we do have Bibles, (and we certainly *do* in America), if teachers are not lacking among our ministers, or our college youth? We have clergymen, it is true, who may not know English, but who use simple Greek; and we have the Greek Theological Institute graduates, who are trained in both Greek and English, and for this very need. Just what is our LACK in meeting this need?

At the risk of making a hazardously sweeping statement, I dare say that it is *students, classes, Bible Study groups*

Ἄνδρες εἰσὶ πόλις—
Men make a city.

Persons make a church. We lack YOU, the YOUTH of the Church, the YOUNG PEOPLE of our families, the YOUNG COUPLES of our society. But again somebody objects:— "We young people do attend to the reading of the Bible in church and Sunday School and Sunday School Teachers' classes. We also have our youth gatherings to hear lectures on our Church; we have our Choir Conventions, our regional and inter-state 'confabs,' our intra-United States conferences." Yes, you do. But there are many, many more of you *"extra fines,"* out of bounds, whom neither we, nor you have reached yet. For all of them and for most of you, for many of us too, the Bible is within reach of us at home, as it is in church, but we leave it out of our reach, or rather, we leave ourselves out of its protective reach toward us. Let us confess this, before someone else tells us.

"Greeks adhere to their religious faith largely out of patriotism. Traditionally they see themselves as Christians in a minority. When their nation is in peril, or during Holy Week, the churches are crammed. The rest of the time places of worship are half empty.

The Manifestation of Paul

"Who shall speak the power of the Lord because he suffered not Paul to be hidden, because He manifested such a man to the world? All the angels of God praised him with one accord when He made the stars and the sun, but not so much as when He manifested Paul to us and the world. By this the earth was made more brilliant than the heaven; for He is brighter than the solar light, and hath scattered abroad more joyous beams. What fruit hath this man borne for us!, not by making fat our corn, not by nurturing our pomegranates, but by producing and perfecting the fruit of holiness, and continually recovering it when falling to pieces. If "there is joy in heaven over one sinner that repenteth," how many he has brought to Jesus, filling with joy the angel-powers above! It indeed sufficeth that Paul should only be named, and at this the heavens leap for joy! For if, when the Hebrews went out of Egypt, "the hills leaped like rams," how great, thinkest thou, was the joy when men ascended from earth to heaven!"

ST. JOHN CHRYSOSTOM

Probably not one Greek in ten thousand has even read as much as a chapter of the Old Testament;" (A. C. Sedgwick, Athens Correspondent, The New York Times, in UNITED NATIONS WORLD, March, 1952, page 43, col. 1). Someone has told us already, you see, though he is far from accurate. He may not know that the Book of Psalms was our Secret School's Reader over four centuries, and that the 50th (51st) Psalm is known by heart among us, just as the Lord's Prayer and the Symbol of Faith are. But because *scripta manent, i. e.* freely, the record speaks for itself, we shall put into writing somewhere else how much of the Bible the Greek people read. Now we are concerned with ourselves *here,* in Bible-reading America, and our concern is why *we* do not, and how we may *do* so.

The National Herald in recent editorials says that we must lure young people, we must sugar-coat the pill, as it were, drawing them closer to religion by means of athletic clubs, social activities, parties, shows, "attractions." All this has been done, is being done, yea more and more, and will continue to be done. If it had brought results, the editorials would not have been needed. Has it shown the results expected? How many times a week, not to say per day, do we not hear from our young pepole themselves:

> Πάτερ, τί πιστεύουμε; Οἱ Ἀμερικανοὶ φίλοι μας ξεύρουν αὐτὸ κ' ἐκεῖνο ἀπὸ τὴν ἐκκλησία τους. Ἐμεῖς δὲν ξεύρουμε, δὲν καταλαβαίνουμε, δὲν θυμούμαστε τίποτε ἀπ' τὰ λίγα ποὺ ἐμάθαμε μικροί.

You are quite right. You were *made* to learn certain things in childhood; you had to. You do not *make yourselves* learn some more of those things, or *any* more, if truth must be told. But we are not stating anything new, nor are you doing anything original in stopping short on the path of faith, on the Way of Life. St. Paul knew the ways of youth. He writes to a young man, and through him to all young people ever since and henceforth:

> Μένε ἐν οἷς ἔμαθες—
> *Remain true to what you have learned!*
>
> Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος—
> *Do not neglect the gift within you!*
>
> Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως—
> *Let the word of Christ dwell in you richly!*
>
> Ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας—
> *Feeding yourself with the words of the faith and of good teaching.*
>
> Σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας—
> *Study to show yourself approved by God, a workman that need not be ashamed, rightly apportioning the word of truth.*

He knew the need of further study:

> Ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ—
> *Hold on to yourself and to the teaching!*

HOW SHALL WE ALSO ATTEND TO THIS READING? Certainly not by saying that our minister does not know English, or that we do not know Greek, or that we have not the time, or that we are not in the habit. If good intentions can pave an inferno for us, poor excuses cannot pave a heaven for anyone either. We are appealing to those of you attending high school, trade school, college, university. You are busy, we know. But it is the busy person who finds time and who finishes things begun. God has given you plenty of His precious time to use, and enough of His supreme gift to man, your *mind.* How then shall we attend to our reading of His Word? First, by turning our attention to a very little word, used by the One Great Teacher:

> Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι;
> *Have you the will to become healthy?*

Is the WILL in you to learn about Him? Have you the LOVE for Him,

> *Who gave His life for His friends?*
> Τὴν ψυχὴν Αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν φίλων Αὐτοῦ;

(Part II in our next issue)

ST. PAUL IN THE TWENTIETH CENTURY

By
Rev. CONSTANTINE KAZANAS

The cities of New York, Boston, Philadelphia, Chicago, Los Angeles, San Francisco, and many others as well could have been on the itinerary of the greatest Christian travelling preacher of all time, if he had taken the road to Damascus and to Jesus in the Twentieth and not the First Century after His Death and Resurrection. The Apostle and Saint Paul most certainly would have preached in cities such as these, because their environment was *his* missionary arena.

The confusion and the conflict which are inevitable in cities overflowing with a population of many races and religions; the dirt and the noise which never settle in the endless commotion of vehicles and people certainly do not encourage spiritual endeavor in the average man. Nevertheless St. Paul seemed to thrive on the challenge by the physical handicaps of the metropolitan areas of his world. Jerusalem and Antioch, Thessalonica and Athens, Corinth and Rome were densely populated with people of varied religious background; all of it hostile to the new faith of the Risen Christ. Those cities must have presented a formidable challenge to the "chosen vessel of God." The historic churches of Christianity which exist in those cities today are however perpetual monuments to the abundance of the Apostle's zeal and to the heroic martyrs and faithful who kept the faith.

The Christ-centered message of St. Paul overcame every obstacle then, and it would do so today, if we only were to stop and listen.

Here's what he wrote to the Corinthians almost 1950 years ago: "I appeal to you brethren, by the name of our Lord Jesus Christ, that all of you agree and that there be no dissensions among you . . . for it has been reported to me that there is quarreling among you." (1 Corinthians 1:10-11)*

"According to the commission of God given to me, like a skilled master-builder I laid a foundation, and another man is building upon it. Let each man take care how he builds upon it." (1 Cor. 3:10)

How timely this appeal appears to us today. If we were to remove the Biblical reference, we would think that this is part of a message of one of our bishops or even of a layman who has aided in the foundation and growth of the Church of our Lord in America. During the past 50 years countless devoted priests and laymen have given a major part of their lives to the work of the Lord. They toiled and they gave of themselves without misgivings in the hope that their labor would bear fruit. They sacrificed willingly because they were vitally concerned about those who would come after them. Of course they faced great obstacles. The Orthodox Christians who came to the United States were not of a common intellectual background nor of the same religious persuasion. The faith and the Church did not have the same all-important meaning for them. Their interests in the Church in those early days conflicted and there was disorder and controversy. But as the years passed the difficulties which are natural in every beginning vanished and decisive steps were taken to strengthen the structure of the Church.

With the blessing of our Lord, His Church has taken great strides in this vast land of ours. Time, however, has taken its share of those pioneer Church workers, and now we are experiencing a very rapid turnover in the ranks of the clergy and laity of the Greek Orthodox Church. The positions of the retiring clergymen are being filled by young priests born and educated in the U. S., but we cannot say the same thing about the vacancies created by the passing of the laymen.

In every Greek Orthodox Community there is a group of young men and women who can assume positions of leadership in their

* All Biblical quotations are from the Revised Standard Edition of the Bible.

St. Paul's Triumph

"Tell me how he confounded the Jews who dwelt at Damascus when he had not yet begun to work miracles (Acts 9:22). How did he overcome the Greeks? Why was he sent to Tarsus? (Acts 9:30). Was it not because he mightily prevailed by his word, and pressed so hard upon them that, not enduring their defeat, they were even provoked to kill him? How did he contend and dispute with those who endeavoured to Judaize in Antioch? (Acts 15:1). Did not the Areopagite, who was of that most superstitious city, with his wife follow him because of his speech alone? (Acts 17:34). And how came Eutychus to fall from the window? Was it not because he protracted his discourse to the dead of night? (Acts 20:9). And what occurred at Thessalonica and Corinth, what at Ephesus, and in Rome itself? Did he not consume whole days and nights in succession upon expounding the Scriptures? Why should we mention his disputes with the Epicureans and Stoics? (Acts 17:18). Why did the Lycaonians suppose him to be Mercury? (Acts 14:11-12). Wherein had this saint the prerogative over the other apostles? And why throughout the world is he so much in the mouths of all? Is it not because of the excellence of his Epistles, by which he profited believers then, and has done so ever since? Like some noble chieftain, he stands even now among us, leading captive every thought unto the obedience of Christ, and casting down reasoning and every high thing which is exalted against the knowledge of God."

ST. JOHN CHRYSOSTOM

Church. Nothing should stand in their way, for whatever they do will not be for themselves alone, but for our Lord and for our fellowmen primarily. Somehow this truth is unimportant nowadays. Many of our young men do not find the work of the Church worth the time and effort they would have to devote. The petty differences that arise among men interested in the same things, and the fact that in the Church one must sometimes have the patience of a saint in dealing with a particular problem in the Community make the average young person today unwilling to participate in any Church Board or sub-committee. Because of these and other human frailties, we sometimes see divisions and quarrels among our people. Some of us are even hurt in pride or embarrassed because of resulting arguments and take the side of one over another of our associates.

This occurs today as it did in Corinth when St. Paul wrote to his beloved Christians in that large Greek city. How can any Christian who truly believes in what he says divide his love and loyalty between Christ and men? "Is Christ divided? Was Paul crucified for you? Or were you baptized in the name of Paul?" (1 Cor. 1:13) These are the questions one should ask himself, when he faces a difference of opinion among his fellowmen in Church work. For whom are we working when we assume any task whatsoever in the Church? Whom do we forsake when we refuse to concern ourselves with the work and the problems of our local Church?

Let's not fool ourselves. Today all Greek Orthodox Christians must face the challenge of our survival as a faith and a Church together. Our human feelings cannot be placed over and above the sacred truths by which we exist. We are members of the God-created Church which stands these 20 centuries on the bones and ashes immersed in the blood of millions of the faithful who forsook all human ambitions in this life for the eternal life to come. Through the pages of his Epistles St. Paul cries out to us: "Do you not know that you are God's temple and that God's Spirit dwells in you?" (1 Cor.3:16) Let's not forsake that sanctifying Spirit destined for all men. With faith in Him who bestows it freely to all; with faith in each other and confidence in those whose lifetime mission it is to guide us, let us forge ahead.

The Greek Orthodox Church in America has dynamic possibilities. Its contribution to the religious and social life of the Western Hemisphere can be tremendous. But this cannot be done by a few.

Oh what a crying need we have for the Pauline spirit to prevail among us! St. Paul would shout from the rooftops:

"Think over what I say, for the Lord will grant you understanding in everything . . . The salvation in Jesus Christ goes with eternal glory . . . If we endure, we shall also reign with Him; If we deny Him, He will also deny us . . . Aim at righteousness, faith, love and peace.

Have nothing to do with stupid, senseless controversies . . . But continue in what you have learned and have firmly believed, knowing from whom you learned it."

(2 Tim., Chap. 2 and 3)

Each and everyone of us must heed this call to the side of our Church. No problem is too great, no individual too important. Our faith and love will give us the means and the endurance to overcome any difficulty.

Our Lord has given us salvation. St. Paul shows us the way in his timeless message. Let us follow the way together and create for our eternal reward a s t r o n g , u n i t e d Church.

INTERSTATE
MARBLE AND GRANITE WORKS
ΔΗΜ. ΒΡΑΧΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ ΥΙΩΝ
Γλύπτου Διπλωματούχου τοῦ Ἐθνικοῦ
Μετσοβίου Πολυτεχνείου Ἀθηνῶν

Ἐ κ τ ε λ ο ῦ μ ε ν
ΤΕΜΠΛΑ - ΑΓΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ - ΙΕΡΑΣ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ
ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΡΙΑ, ΚΛΠ.
Ἐκ Φυσικῶν Μαρμάρων

ΕΠΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΜΙΜΗΣΕΙΣ ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΩΝ ΜΑΡΜΑΡΩΝ
ΚΑΙ ΕΚ ΞΥΛΟΥ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

Προμηθεύομεν Ἐκκλησιαστικὰ Εἴδη ἐκ τῶν ἐργοστασίων ἀρίστων Βυζαντινολόγων τῆς Ἑλλάδος. Ἐπίσης Ἀγάλματα, Μνημεῖα καὶ Ἀναμνηστικὰς Στήλας, WAR MEMORIALS ἐκ μαρμάρου καὶ γρανίτου.

1259 FLUSHING AVE., BROOKLYN, N. Y.
Τηλέφωνον. EV. 6-5479 — Τηλ. Νυκτός IL. 9-2896

ΣΧΕΔΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΤΟΥ ΑΠ. ΠΑΥΛΟΥ

(22 - 29 ΙΟΥΝΙΟΥ 1952)

(Πρὸς μεγαλυτέραν διευκόλυνσιν τῶν ὁμιλητῶν τῆς ἑβδομάδος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, παρατίθεται καθ' ἡμέραν σκελετὸς ἑνὸς θέματος, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν τῆς ὁμιλίας).

ΚΥΡΙΑΚΗ, 22. — Κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἀνακοίνωσις περὶ τῆς ἑβδομάδος καὶ τοῦ προγράμματος τῶν ἑορτῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Θεῖον κήρυγμα μὲ θέμα:

Η ΚΛΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΚΑΙ Η ΚΛΗΣΙΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ

Ὁ Ἰησοῦς ἀπηύθυνεν εἰς τοὺς ἁλιεῖς τῆς Γεννησαρὲτ τὴν πρόσκλησιν εἰς τὸ Ἀποστολικὸν ἀξίωμα: «δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων» (Ματθ. 4, 19), ἐκεῖνοι δέ, χωρὶς δευτέραν σκέψιν, ἐγκατέλειψαν τοὺς συγγενεῖς των, τὸ ἐπάγγελμά των, τὴν περιουσίαν των καὶ ἀφωσιώθησαν εἰς τὸν Κύριον καὶ εἰς τὸ κοσμοσωτήριον ἔργον Του. Ἡ πίστις καὶ ὁ ἐνθουσιασμός των δὲν παρέμειναν στοιχεῖα παθητικὰ καὶ στεῖρα. Ἐξεδηλώθησαν διὰ μιᾶς καταπληκτικῆς δραστηριότητος πρὸς διάδοσιν τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας καὶ διὰ τῆς ἀφθάστου ἐγκαρτερήσεώς των εἰς τοὺς ἀγῶνας καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ μαρτύριον χάριν τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ (Πράξ. 5, 41). Οὕτω δὲ καὶ μόνον κατώρθωσαν νὰ σαγηνεύσουν εἰς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ Ἰουδαίους καὶ Ἐθνικούς.

Παρομοίαν πρόσκλησιν ἀπευθύνει καὶ πρὸς ἡμᾶς ὁ Κύριος σήμερον: «εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν....» (Ματθ. 16, 24). Οὐδένα ἀναγκάζει νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ διὰ τῆς βίας· τὴν ἀπόφασιν ἐξαρτᾷ ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν ἑκάστου θέλησιν καὶ ἀπόφασιν. Ἀλλ' οὔτε πάλιν ἀπαιτεῖ ἀπὸ ἡμᾶς τὴν αὐταπάρνησιν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν τῶν Ἀποστόλων. Δύναται ἕκαστος νὰ εἶναι ὀπαδὸς τοῦ Κυρίου παραμένων μέσα εἰς τὴν οἰκογένειάν του, διατηρῶν τὴν ἐργασίαν του καὶ τὴν περιουσίαν του καὶ τὰς ἀνέσεις του. Οἱ μόνοι ἀπαραίτητοι ὅροι διὰ νὰ φέρῃ τις ἀξίως τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ εἶναι, ἀφ' ἑνὸς μέν, πίστις θερμὴ καὶ ἀσάλευτος καί, ἀφ' ἑτέρου, ζωὴ σύμφωνος πρὸς τὸν εὐαγγελικὸν νόμον: «τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν», ὅπως παρατηρεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Α΄ Θεσ. 2, 12).

ΔΕΥΤΕΡΑ, 23. — Ἑσπερινὴ συγκέντρωσις τῆς Νεολαίας. Μετὰ σύντομον προσευχήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ψάλλεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ ἁγίου τοῦ Ναοῦ, καθὼς καὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἀκολουθεῖ ὁμιλία μὲ θέμα:

Η ΟΦΕΙΛΗ ΜΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΑΥΛΟΝ

Ὁ Παῦλος ἦτο Ἑβραῖος τὴν καταγωγήν, Ρωμαῖος τὴν ὑπηκοότητα, Χριστιανὸς κατὰ τὴν ψυχήν, ἀλλ' Ἕλλην κατὰ τὴν καρδίαν. Πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς του εἰς Χριστόν, ὁ Χριστιανισμός, θεωρούμενος ὡς φυσικὴ κληρονομία τῶν Ἑβραίων, παρέμενε φυτοζωῶν ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων τῆς Παλαιστίνης. Εἰς τὸν ὁραματισμὸν τοῦ Παύλου ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ ἐπικράτησις τῆς ἀπόψεως περὶ τῆς πανανθρωπίνης αὐτοῦ ἀποστολῆς (Κολ. 3, 11) καὶ τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ ἀγώνων καρπὸς ὑπῆρξεν ἡ διάδοσις τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος μεταξὺ τοῦ ἐθνικοῦ κόσμου, δι' ὃ καὶ μετὰ δικαιολογημένης ἐγκαυχήσεως ἔγραφε: «ἐγὼ ἐθνῶν Ἀπόστολος» (Ρωμ. 11, 13).

Εἶναι, διὰ τοῦτο, προφανὴς ἡ κοινὴ πάντων ὀφειλὴ πρὸς τὸν Παῦλον διὰ τὴν τιμήν, τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν, νὰ συγκαταλεχθῶμεν μεταξὺ τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὸ δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ἀπεκτήσαμεν νὰ διακηρύττωμεν μετ' αὐτοῦ ὅτι: «οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας» (Γαλ. 4, 31).

Ἰδιαιτέρως ὅμως ἡμεῖς ἔχομεν καὶ ἄλλον σοβαρώτατον λόγον εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον. Διότι, χρησιμοποιήσας τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ σκέψιν πρὸς διάδοσιν τῆς εὐαγγελικῆς ἀληθείας, συνήνωσεν ἁρμονικώτατα Χριστιανισμὸν καὶ Ἑλληνισμόν, ἀνεζωογόνησε δὲ οὕτω τὴν παλαιὰν αἴγλην τῆς Ἑλλάδος, εὑρισκομένην τότε εἰς τὴν δύσιν της, καὶ ἀνέθεσεν εἰς αὐτὴν νέαν λαμπρὰν ἀποστολήν, τὴν ἀποστολὴν τοῦ ἀκαταμαχήτου προμάχου τῆς θρησκείας τοῦ Ναζωραίου. Ὁ σύνδεσμός του πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἀπέβη τόσον στενός, ὥστε ὁ ἀναγινώσκων τὰς Ἐπιστολάς του καὶ τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων αἰσθάνεται ὅτι κινεῖται ἐντὸς καθαρῶς Ἑλληνικοῦ ὁρίζοντος.

Δι' ὅλους τούτους τοὺς λόγους ἐπιβάλλεται, πρὸ παντὸς εἰς ἡμᾶς, ἀπεριόριστος τιμὴ πρὸς τὸν πρωτεργάτην τοῦτον τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος. Ἄριστος δὲ τρόπος ἐκδηλώσεως τῆς ὀφειλομένης τιμῆς εἶναι ἡ εἰλικρινὴς καὶ σταθερὰ ἀπόφασις συμμορφώσεως πρὸς τὴν ἐντολήν, τὴν ὁποίαν διετύπωσε γράφων πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Κορίνθου: «μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ» (Α΄ Κορ. 11, 1).

ΤΡΙΤΗ, 24. — Συγκέντρωσις τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Κυριῶν καὶ Νεανίδων. Ψάλλεται Μικρὸν Ἀπόδειπνον καὶ ἐπακολουθεῖ ὁμιλία μὲ θέμα:

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ἡ ἀγάπη ἀποτελεῖ τὴν κορωνίδα τῶν ἀρετῶν. Ἐχαρακτηρίσθη ἀπὸ τὸν Θεῖον ἱδρυτὴν τῆς Ἐκκλησίας μας ὡς βάσις τοῦ χριστιανικοῦ ἠθικοῦ κώδικος (Ματθ. 22, 40) καὶ ὡς χαρακτὴρ τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς (Λουκᾶ 10, 25 - 37).

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀκολουθῶν καὶ ἐν τούτῳ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἰησοῦ, ἀποκαλεῖ τὴν ἀγάπην: «πλήρωμα τοῦ νόμου» (Ρωμ. 13, 10) καὶ «σύνδεσμον τῆς τελειότητος» (Κολ. 3, 14). Οὐ μόνον δὲ δι' ὅσων ἐδίδαξεν, ἀλλὰ καὶ δι' ὅσων ἔπαθε κατέδειξεν ὅτι ἦτο πράγματι ἡ ἐνσάρκωσις τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης. Εἶχε συνεπῶς ἀπαράγραπτον δικαίωμα νὰ συνιστᾷ πρὸς τοὺς χριστιανούς του: «μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους» (Ρωμ. 13, 8). Καὶ διὰ νὰ μὴ ἀπομείνῃ οὐδεμία ἀμφιβολία περὶ τῆς οὐσίας καὶ τῆς ἀξίας τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, πλέκει τὸν ἀπαράμιλλον ὕμνον αὐτῆς εἰς τὴν πρώτην πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν του (κεφ. 13), δίδων εἰς τὰς ἀφῃρημένας ἐννοίας συγκεκριμένον περιεχόμενον καὶ περιγράφων διὰ χαρακτηριστικῶν ὅρων τῆς καθημερινῆς ζωῆς τὴν ἰδανικὴν κοινωνίαν ἐκείνην, ἡ ὁποία ρυθμίζει τὰς σχέσεις τῶν μελῶν

της μὲ τὸν χρυσοῦν κανόνα τῆς ἀγάπης.

Δυστυχῶς, εἰς τὰς ἡμέρας μας ἡ ἀγάπη εἶναι ἄγνωστος ἀπὸ μεγάλας κοινωνικὰς μάζας. Λαοὶ ὅλοι ἔχασαν κάθε ἐπαφὴν μὲ τὴν ἀρετὴν αὐτὴν καὶ μετεβλήθησαν εἰς ὑποχείρια τοῦ μίσους, τοῦ φθόνου, τῆς κακίας ὑπὸ τὰς παντοίας αὐτῆς μορφάς. Παριστάμεθα μάρτυρες τῆς ἀξιοθρηνήτου ἐκείνης καταστάσεως, τὴν ὁποίαν περιέγραψε τὸ ἀψευδὲς τοῦ Κυρίου στόμα, ὅταν προέλεγεν εἰς τοὺς μαθητάς Του ὅτι: «διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν» (Ματθ. 24, 12).

Ἀλλ' εἶναι ἀνάγκη ἐπείγουσα νὰ ἀναζωογονήσωμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης, νὰ καταστήσωμεν αὐτὴν γνώμονα τῶν ἀτομικῶν καὶ τῶν ὁμαδικῶν μας σχέσεων. Οὐδὲν ἄλλο μέσον δύναται νὰ ἐγγυηθῇ περισσότερον τὴν σωτηρίαν μας ὅσον: «πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη» (Γαλ. 5, 7).

ΤΕΤΑΡΤΗ, 25. — Βραδυνὴ συγκέντρωσις τῶν Κοινοτικῶν Ὀργανώσεων. Ψάλλεται ὁ Μικρὸς Παρακλητικὸς Κανὼν καὶ ἐπακολουθεῖ ἀνάπτυξις τοῦ θέματος:

ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

«Διδάσκαλοι ὀφείλοντες εἶναι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τινα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ» (Ἑβρ. 5, 12). Αὐτὴν τὴν θλιβερὰν διαπίστωσιν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Παῦλος διὰ τοὺς Ἑβραίους τῶν ἡμερῶν του, θὰ τὴν ἔκαμνε καὶ σήμερον δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας Ὀρθοδόξους. Διότι, ἐνῷ καυχώμεθα ὅτι εἴμεθα—καὶ εἴμεθα πράγματι—οἱ παλαιότεροι καὶ γνησιώτεροι χριστιανοί, ἐν τούτοις ἀγνοοῦμεν καὶ αὐτὰ τὰ οὐσιωδέστερα στοιχεῖα τῆς πίστεώς μας. Ἡ θρησκευτική μας ἀμάθεια γεννᾷ πολλὰς καὶ σοβαρὰς ἀνησυχίας. Πῶς θὰ κατορθώσωμεν νὰ παραμείνωμεν ἑδραῖοι εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων μας, τὴν ὁποίαν ἀγνοοῦμεν; Πῶς θὰ ἀντιδράσωμεν κατὰ τοῦ ὀρθολογισμοῦ καὶ τῆς ὑλοφροσύνης ποὺ μᾶς περιβάλλουν, χωρὶς νὰ ἔχωμεν φωτισμένην πίστιν καὶ σταθερὰν θρησκευτικὴν πεποίθησιν; (Α΄ Πέτρου 3, 15).

Συνήθως μεταβιβάζομεν τὴν εὐθύνην τῆς θρησκευτικῆς μας ἀμαθείας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν αἰτιώμεθα ὅτι ἔδειξε δῆθεν ἀμέλειαν εἰς τὴν διδακτικήν της ἀποστολήν. Δὲν πρόκειται ὅμως περὶ τούτου. Ἐλλείπει ἀπὸ ἡμᾶς ἡ θέλησις. Πόσας γνώσεις δὲν ἀπεκτήσαμεν, μόνον καὶ μόνον διότι τὸ ἠθελήσαμεν, διότι κατενοήσαμεν τὴν ἀνάγκην των; Γνώσεις ἱστορικάς, γνώσεις γεωγραφικάς, γνώσεις ἐμπορικάς, ἰατρικὰς καὶ τόσας ἄλλας, χωρὶς νὰ μᾶς διδάξῃ κανείς, διὰ μόνης τῆς μελέτης; Διατὶ δὲν κάμνομεν τὸ ἴδιον, ἂν θέλωμεν νὰ ἀποκτήσωμεν φωτισμένην πίστιν; Ὑπάρχει εὐτυχῶς εἰς τὰς ἡμέρας μας σωρεία ἐντύπων, βιβλίων καὶ περιοδικῶν, τὰ ὁποῖα μὲ πολλὴν εὐκολίαν δυνάμεθα νὰ ἀποκτήσωμεν. Ὑπάρχει, πρὸ παντός, ἀ γραπτὸς Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ Ἁγία Γραφή, διατί νὰ μὴ τὴν μελετῶμεν;

«Πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ» βεβαιώνει ὁ θεῖος Παῦλος (Β΄ Τιμ. 3, 16). Ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς οἰκοδομεῖ τὴν πίστιν μας, φωτίζει τὸν δρόμον μας, ἀνασκευάζει κάθε ἀμφιβολίαν. Ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς παρέχει δύναμιν εἰς τὴν ζωήν, ἀντοχὴν εἰς τοὺς πειρασμούς, παρηγορίαν εἰς τὰς θλίψεις. Ἡ μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς μεταβάλλει τὸν πόνον εἰς ἀπόλαυσιν, τὴν ἀπογοήτευσιν εἰς ἐλπίδα, τὸ δάκρυον εἰς χαμόγελον.

Ἰδοὺ ποῖον διδασκαλεῖον, ποῖος θησαυρὸς σοφίας καὶ γνώσεως εὑρίσκεται εἰς τὴν διάθεσίν μας πάντοτε. Ἂς μὴ τὸν περιφρονῶμεν. Ἡ συμβουλὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου πρὸς τὸν Τιμόθεον: «πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει» (Α΄ Τιμ. 4, 13), ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ δι' ἡμᾶς, ὅπως ἀκριβῶς καὶ ὁ μακαρισμὸς τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου: «μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα» (Ἀποκάλ. 1, 3).

ΠΕΜΠΤΗ, 26. — Ἑσπερινὴ συγκέντρωσις Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν. Ψάλλεται Μικρὸς Ἑσπερινὸς καὶ ἐπακολουθεῖ σύντομος εἰσαγωγὴ εἰς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Εἰς εἰδικὴν συγκέντρωσιν τῶν μελῶν τῆς χορῳδίας, διδάσκεται καὶ ἑρμηνεύεται τὸ ἀπολυτίκιον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου: «Σκεῦος ἐκλογῆς τοῦ Σωτῆρος γέγονας....» (σελ. 23).

ΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰργάσθη διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος περισσότερον ὅλων τῶν Ἀποστόλων. Τὸ ἱεραποστολικὸν ἔργον του προκαλεῖ κατάπληξιν ἀκόμη καὶ σήμερον, παρ' ὅλα τὰ ἄφθονα μέσα συγκοινωνίας καὶ ἐπικοινωνίας, τὰ ὁποῖα διαθέτει ἡ ἐποχή μας. Διέτρεξε ὅλον σχεδὸν τὸν τότε γνωστὸν κόσμον εὐαγγελιζόμενος καὶ ἱδρύων χριστιανικὰς κοινότητας. Διὰ δὲ τὴν ἀρτιωτέραν ὀργάνωσίν των ἐφρόντιζεν, ὡς πατὴρ φιλόστοργος, καθιστῶν Ἐπισκόπους καὶ διατηρῶν συνεχῆ ἐπαφὴν διὰ τῶν ἐπιστολῶν, τὰς ὁποίας ἔστελλε διὰ τῶν συνεργατῶν του.

Εἶναι ἔργον θείας προνοίας ὅτι ἐκ τῶν ἐπιστολῶν του διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν 14 τουλάχιστον εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν. Ἄλλαι ἐξ αὐτῶν ἀπευθύνονται πρὸς ἐκκλησίας, ὅπως τῆς Κορίνθου, τῆς Θεσσαλονίκης, τῆς Ρώμης, τῶν Φιλίππων, καὶ ἄλλαι εἰς πρόσωπα, ὅπως αἱ πρὸς Τιμόθεον, πρὸς Τίτον καὶ πρὸς Φιλήμονα.

Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀποτελοῦν μέρος τῶν πηγῶν τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας, τιμῶνται ἀπὸ ὅλον τὸν χριστιανικὸν κόσμον καὶ χρησιμοποιοῦνται ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν. Διαφωτίζουν ζητήματα τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαλύψεως καὶ δίδουν ὁδηγίας διὰ τὴν ἐπίλυσιν διαφόρων προβλημάτων τῆς κατὰ Χριστὸν ζωῆς. Εἰς αὐτὰς ἀνεπτύχθη διὰ πρώτην φορὰν ἡ ἀπολυτρωτικὴ δύναμις τῆς θυσίας τοῦ Σταυροῦ, ἡ σημασία τοῦ Ἁγίου βαπτίσματος, ἡ χάρις τῆς θείας Κοινωνίας, ἡ ἔννοια τῆς Ἐκκλησίας ὡς τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, ἡ ἀξία τῆς ἐνεργοῦ ἀγάπης ὡς συνδέσμου τῆς τελειότητος καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἠθικῆς καθαρότητος τοῦ πιστοῦ. Ζητήματα δηλαδή, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τοὺς χριστιανοὺς ὅλων τῶν ἐποχῶν.

Συνεπῶς, ἡ μελέτη τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου δύναται νὰ ἀποφέρῃ ἀνυπολόγιστον πνευματικὴν ὠφέλειαν, ὅταν γίνεται μὲ τὴν ἀπαιτουμένην προσοχήν, διάθεσιν καὶ εὐλάβειαν.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 27. — Βραδυνὴ συγκέντρωσις τῶν πιστῶν. Μετὰ σύντομον προσευχήν, ἀναπτύσσεται τὸ θέμα:

Η ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΠ. ΠΑΥΛΟΝ

Οἱ Χριστιανοὶ τῆς Κορίνθου, ἐξ ἀγνοίας ἢ ἀπροσεξίας, δὲν ἐδείκνυον τὸν πρέποντα σεβασμὸν κατὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν. Τοῦτο ἠνάγκασε τὸν Ἀπόστολον Παῦλον νὰ τοὺς ἐπιπλήξῃ πατρικῶς καὶ συγχρόνως νὰ τοὺς ἀναπτύξῃ τὴν σημασίαν τοῦ Μυστηρίου τούτου καὶ τὴν ἀνάγκην καταλλήλου προετοιμασίας διὰ τὴν Θείαν Μετάληψιν.

Δυστυχῶς, εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, δὲν δεικνύομεν καὶ

ἡμεῖς, ἔπειτα ἀπὸ τόσων αἰώνων χριστιανικὴν ζωήν, τὴν ὀφειλομένην κατανόησιν καὶ στάσιν. Ἐπειδὴ δὲ κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας πρόκειται νὰ προσέλθουν πολλοὶ εἰς τὸ ἱερώτατον τοῦτο μυστήριον, εἶναι σκόπιμον νὰ προσέξωμεν τὸ σοβαρὸν τοῦτο ζήτημα ὅλως ἰδιαιτέρως. Ἐπειδὴ δὲ ἀκόμη, ἡ ἑβδομὰς αὐτὴ εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον, ἕνας τρόπος νὰ τιμήσωμεν τὴν μνήμην τοῦ ἥρωος τούτου τοῦ χριστιανικοῦ Εὐαγγελίου εἶναι νὰ πληροφορηθῶμεν ὅσα οὗτος ἐδίδαξεν ἐπὶ τοῦ κεφαλαιώδους τούτου θέματος.

Στοιχεῖα ἀναφερόμενα εἰς τὴν Θείαν Κοινωνίαν εἶναι ἐγκατεσπαρμένα καὶ εἰς τὰς 14 ἐπιστολὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Συστηματικώτερον ὅμως ἀναπτύσσεται ἡ διδασκαλία του περὶ αὐτῆς εἰς τὸ ἑνδέκατον κεφάλαιον τῆς πρώτης πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῆς, (ἐδάφ. 23-32). Ἐδῶ ἐκτίθεται ἡ θεοσύστατος ἀρχὴ τοῦ μυστηρίου (παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Κυρίου κατὰ τὸν Μυστικὸν Δεῖπνον), ἡ οὐσία αὐτοῦ (ἡ μεταβολὴ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου εἰς Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ), ἡ ἔννοια αὐτοῦ (ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀπολυτρωτικῆς θυσίας τοῦ Σταυροῦ) καὶ ἡ χάρις ἡ δι' αὐτοῦ παρεχομένη (ὁ ἁγιασμὸς τοῦ πιστοῦ διὰ τῆς μεταλήψεως τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ). Ἀφοῦ οὕτω δίδεται σαφὴς καὶ πλήρης εἰκὼν τοῦ μυστηρίου, ἐπακολουθεῖ διδασκαλία περὶ τῆς ἀναγκαίας προετοιμασίας τοῦ πιστοῦ διὰ τὴν Θείαν Κοινωνίαν καὶ συνιστᾶται «δοκιμασία», δηλαδὴ μετάνοια διὰ τὰς ἁμαρτίας μας καὶ ἐξομολόγησις αὐτῶν πρὸς καθαρισμὸν ψυχῆς καὶ σώματος. Δὲν παραλείπει ὁ θεῖος Παῦλος νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχή μας ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ ἁμαρτήματος, τὸ ὁποῖον διαπράττουν ὅσοι μεταλαμβάνουν ἀναξίως, χωρὶς δηλαδὴ τὴν ἀπαιτουμένην πίστιν καὶ προετοιμασίαν. Οἱ τοιοῦτοι Χριστιανοὶ εἶναι ἔνοχοι ἀσεβείας πρὸς τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου καὶ διὰ τοῦτο τιμωροῦνται μὲ ἀσθενείας, μὲ θλίψεις, ἂν μὴ καὶ μὲ θάνατον.

Ἂν ἀποκτήσωμεν αὐτὴν τὴν πίστιν διὰ τὴν Θείαν Κοινωνίαν καὶ προπαρασκευαζώμεθα διὰ τὴν μετάληψιν αὐτῆς, κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ μακαρίου Παύλου, καὶ τὴν μνήμην αὐτοῦ θὰ τιμήσωμεν κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον, ἀλλὰ καί, πρὸ παντός, θὰ τύχωμεν τῆς ἁγιαστικῆς χάριτος καὶ εὐλογίας τοῦ ἱερωτάτου αὐτοῦ Μυστηρίου.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ, 28. — Μέγας Ἑσπερινὸς μετὰ κηρύγματος. Ἀνάπτυξις τοῦ θέματος:

ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΝ

Ἡ σημερινὴ κοινωνία φέρει ἔκδηλα σημεῖα ἐκφυλισμοῦ καὶ ἀποσυνθέσεως. Αἱ ἐπαινεταὶ ἐξαιρέσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν, δὲν εἶναι ἀρκεταὶ διὰ τὴν ἐξουδετέρωσιν τῆς ὑφισταμένης ἀγωνίας καὶ ἀπογοητεύσεως. Κληρικοὶ καὶ Θεολόγοι καὶ Κοινωνιολόγοι, ἐπιδιδόμενοι μὲ ἀνησυχίαν μεγάλην εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τῆς βασικῆς αἰτίας τοῦ κακοῦ, ἀποφαίνονται ὁμοφώνως ὅτι ἡ οἰκογένεια ἀποτελεῖ τὴν νοσογόνον ἑστίαν.

Ἀλλὰ τί τάχα συνέβη εἰς τὴν οἰκογένειαν; Οἱ διάφοροι ἐρευνηταὶ ἀνακαλύπτουν διαφόρους παράγοντας, οἱ ὁποῖοι ἐπέδρασαν ἐπ' αὐτῆς καταστρεπτικῶς. Ἡ Ἐκκλησία, ἀφ' ἑτέρου, διακηρύττει ὅτι ἡ ἐξάρθρωσις τῆς οἰκογενείας ὀφείλεται εἰς δύο τραγικὰς αὐτῆς μεταβολάς, πρῶτον, ἀπέβαλε τὴν συνείδησιν τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς ἀποστολῆς της καί, δεύτερον, ἀπεξενώθη ἐντελῶς ἀπὸ τὸν Χριστόν.

Τοιουτοτρόπως, ὁ θεμελιώδης πυρὴν τῆς κοινωνίας, ἡ οἰκογένεια, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἀπελπιστικὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Τοιαῦται ἦσαν αἱ οἰκογένειαι τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀποστόλων. Τοιαύτας οἰκογενείας συνήντησεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κατὰ τὰς ἱεραποστολικὰς ἐπισκέψεις του εἰς τὰ μεγάλα κυρίως κέντρα τοῦ τότε κόσμου. Διὰ τοῦτο ὅσα συνίστα πρὸς τοὺς χριστιανοὺς ἐν σχέσει πρὸς τὸν οἰκογενειακὸν θεσμόν, καὶ τὰ ὁποῖα ἐφαρμοσθέντα συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀνάδειξιν οἰκογενειῶν ἁγίων, ἔχουν σωτήριον ἰσχὺν καὶ διὰ τὴν νοσοῦσαν οἰκογένειαν τῶν ἡμερῶν μας.

Ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ ἀρχίζει δι' ἐννόμου γάμου ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ γάμος εἶναι «Μυστήριον μέγα» (Ἐφεσ. 5, 32), διότι ὁ σύνδεσμος ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς εἶναι τύπος τῆς μυστικῆς ἑνώσεως τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Εἶναι ἀκόμη «τίμιος» (Ἑβρ. 13, 4), διότι σκοπὸν ἔχει νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ τὴν πορνείαν καὶ τὴν διαφθορὰν (Α΄ Κορ. 7, 2) καὶ νὰ θέσῃ τὰς βάσεις τοῦ εὐλογημένου ἐκείνου φυτωρίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ συνεχισθῇ τὸ ἔργον τῆς δημιουργίας. Οἱ σύζυγοι ἔχουν ἀπόλυτον ταυτότητα σκέψεως, αἰσθήματος καὶ ἐνεργείας· ἀποτελοῦν «σάρκα μίαν» ὅπως λέγει ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ. Αἱ σχέσεις των εἶναι σαφῶς καθωρισμέναι. Ὁ ἄνδρας ἀγαπᾷ τὴν γυναῖκά του, ὅπως ἀγαπᾷ τὸν ἑαυτόν του (Ἐφεσ. 5, 28 καὶ 33), καὶ ἡ γυναῖκα ὑποτάσσεται πρὸς τὸν ἄνδρα της, ἀκριβῶς ὅπως θὰ ὑπετάσσετο πρὸς αὐτὸν τὸν Κύριον (Ἐφεσ. 5, 22). Οἱ γονεῖς δὲν ἐρεθίζουν τὰ τέκνα των οὔτε μὲ τὰ λόγια των οὔτε μὲ τὰ ἔργα των, ἀλλὰ τὰ ἐκτρέφουν «ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. 6, 4), ὑφίστανται δὲ χάριν αὐτῶν κάθε θυσίαν, χωρὶς νὰ ἀναμένουν ἀνταλλάγματα (Β΄ Κορ. 12, 14). Τὰ τέκνα ἔχουν ἐντολὴν ἀπὸ τὸν Κύριον νὰ μὴ πικραίνουν τοὺς γονεῖς των, ἀλλὰ νὰ ὑπακούουν εἰς αὐτοὺς κατὰ πάντα (Ἐφεσ. 6, 1). Ὁλόκληρος ἡ οἰκογένεια προσεύχεται πάντοτε διὰ νὰ εὐχαριστῇ τὸν Θεὸν διὰ τὰ θεῖά Του δῶρα καὶ νὰ ζητῇ τὴν βοήθειαν καὶ προστασίαν Του (Κολ. 4, 2).

Αὐτὴ ἡ πνευματικὴ ἀτμόσφαιρα ἐδημιούργησε κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ Χριστιανισμοῦ, οἰκογενείας, τὰς ὁποίας ὁ Μέγας Παῦλος ὀνομάζει μετὰ θαυμασμοῦ καὶ

✠

NEW YORK CHURCH SUPPLY

INC.

Μετ' εὐχαριστήσεως ἀγγέλλομεν ὅτι τὸ κατάστημα καὶ ἐργοστάσιόν μας ἔχουν τώρα ἑνωθῇ ὑπὸ τὴν ἰδίαν διεύθυνσιν — εἰς τὸ

4 Barclay Street, New York

Εἰς τὸ κέντρον τῆς περιφερείας Ἐκκλησιαστικῶν Εἰδῶν

Ἔχομεν πρὸς ἐπίδειξιν μεγάλην ποικιλίαν νέων ὑφασμάτων εἰσαχθέντων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τὴν μεγαλυτέραν παρακαθήκην διὰ γαρνιτοῦρες. Ἡ περίφημος ὑπηρεσία μας Κοπτικῆς εἶνε μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδος της. Ὅταν ἀγοράζετε ὑφάσματα καὶ γαρνιτοῦρες, ἡμεῖς κόπτομεν τὰ Ἄμφια καὶ τὰ Ράσα νὰ ἐφαρμόζουν εἰς τὰ μέτρα σας, δωρεάν.

Γράψατε διὰ δείγματα καὶ κατάλογον:

Katherine Ivanyi

NEW YORK CHURCH SUPPLY Inc.

4 BARCLAY STREET, NEW YORK 7, N. Y.

BARCLAY 7-5964

Αὐτὴ εἶνε ἡ μόνη μας διεύθυνσις

Ἐκκλησιαστικὴ Κίνησις

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

—Τὴν 3ην Μαΐου ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Προξένου κ. Χ. Ἀξελοῦ καὶ τοῦ Ἀρχιδιακόνου Νεοφύτου, μετέβη εἰς Schenectady, N. Y. καὶ ἐχοροστάτησε μὲν κατὰ τὸν ἑσπερινόν, τὴν δὲ ἑπομένην ἐλειτούργησε καὶ ὡμίλησε εἰς τὸν Ναὸν τῆς ἐκεῖ Ἑλληνικῆς Κοινότητος ἐπ' εὐκαιρίᾳ συμπληρώσεως 30ετίας ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν συνεζήτησε μετὰ τῶν παραγόντων τῆς Κοινότητος ἐπὶ διαφόρων κοινοτικῶν ζητημάτων, τὸ δὲ ἑσπέρας παρεκάθησεν εἰς παρατεθὲν ὑπὸ τῆς Κοινότητος τιμητικὸν δεῖπνον.

—Τὴν 11ην, ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ Κοινοτικοῦ Ναοῦ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν Brooklyn, N. Y., ἀναπτύξας κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τὸν σκοπὸν καὶ τὴν σημασίαν τῆς τελετῆς πρὸς τοὺς συρρεύσαντας πιστούς. Κατὰ τὸν διενεργηθέντα κοινοτικὸν ἔρανον συνελέγη τὸ ποσὸν 14 χιλιάδων δολλαρίων.

—Τὴν 15ην, παρέθεσεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον St. Moritz γεῦμα πρὸς τιμὴν τῶν Ἐπισκοπελιανῶν Ἱεραρχῶν Νέας Ὑόρκης.

—Τὴν 17ην, μεταβὰς εἰς τὴν κοινότητα Chester, Pa., ἐχοροστάτησε καὶ ὡμίλησε κατὰ τὸν τελεσθέντα Ἑσπερινόν, τὴν δὲ ἑπομένην ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια τοῦ κοινοτικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου. Κατὰ τὸν ἐπακολουθήσαντα κοινοτικὸν ἔρανον συνελέγη ποσὸν ἓξ χιλιάδων δολλαρίων.

—Τὴν 20ήν, μεταβὰς ἀεροπορικῶς εἰς Σικάγον, ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἑσπερινὸν εἰς τὸν πανηγυρίζοντα νεόδμητον ναὸν τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης καὶ ὡμίλησεν ἐπικαίρως. Τὴν ἑπομένην ἐλειτούργησε καὶ ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον. Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας παρεκάθησεν εἰς δεῖπνον μετὰ τῶν μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, κατὰ τὸ ὁποῖον συνεζητήθησαν ἐπείγοντα κοινοτικὰ ζητήματα.

—Τὴν 22αν, ἐλειτούργησεν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης ἐν Washingon, D. C., μετὰ δὲ τὴν Θ. Λειτουργίαν προέστη τῆς τελετῆς τῆς καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ νέου κοινοτικοῦ ναοῦ. Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς, ὁ Σεβ. διενήργησεν ἔρανον ὑπὲρ τῆς κοινότητος, ὁ ὁποῖος ἀπέδωκε 22 χιλιάδας δολλαρίων.

—Τὴν 28ην, ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ τὴν ἐπιμνημόσυνον δέησιν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιμ. Ἀθηναγόρα Βαράκλα ἐν τῷ παρακκλησίῳ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

—Τὴν 30ήν, μετέβη ἀεροπορικῶς εἰς Σικάγον διὰ νὰ μετάσχῃ τῆς τελετῆς τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου Σχολικοῦ κτιρίου τῆς Κοινότητος Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Νύσσης Κος Γερμανός

—Τὴν 2αν Ἀπριλίου, φθάσας εἰς Knoxville, Tenn., ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Νύσσης κ. Γερμανός, ἐτέλεσε τὴν Προηγιασμένην Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ αὐτόσε ναῷ μας. Τὴν 3ην Ἀπριλίου ἐπεσκέφθη τὸ κοινοτικὸν σχολεῖον, τὸ δὲ ἑσπέρας εἶχε συνεδρίαν μετὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος, μεθ' ὃ ὡμίλησε πρὸς τοὺς νέους καὶ τὰς νέας τῆς Κοινότητος Ἑλληνιστὶ καὶ Ἀγγλιστί. Τὴν 4ην ἰδ. μ., ἀνέγνωσε τοὺς χαιρετισμοὺς τῆς Θεοτόκου καὶ ὡμίλησεν ἐπ' αὐτῶν. Τὴν Κυριακήν, 6ην ἰδίου, ἐλειτούργησεν ἐν τῷ αὐτόσε Ἱ. Ναῷ μας, τὴν δὲ ἐπαύριον ὡμίλησε διὰ μακρῶν πρὸς τὰ μέλη τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος.

—Τὴν 9ην ἰδ. μ., κατελθὼν εἰς Tarpon Springs, Fla., ἐχοροστάτησεν εἰς τὴν Προηγιασμένην, τὴν δὲ ἐπαύριον ἐπεσκέφθη τὸ αὐτόσε κοινοτικόν μας σχολεῖον καὶ ὡμίλησε πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ τὰς μαθητρίας. Τὴν 11ην ἰδ. μ., μετὰ τὴν Προηγιασμένην Λειτουργίαν, εἶχε συνεδρίαν μετὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ δὲ ἑσπέρας ὡμίλησεν εἰδικῶς πρὸς τὸν Σύλλογον τῶν νέων καὶ νεανίδων κατόπιν εἰσηγήσεως ἀπὸ μέρους τοῦ προέδρου των, νεαροῦ Καβουκλῆ.

—Τὴν 12ην ἰδ. μ., ἑορτὴν τοῦ

ἐγκαυχήσεως: «κατ' οἶκον Ἐκκλησίας» (Ρωμ. 16, 5· Α' Κορ. 16, 19 κλπ.). Αὐτοῦ τοῦ εἴδους αἱ χριστιανικαὶ οἰκογένειαι παρήγαγον τὴν μοναδικὴν εἰς τὴν ἱστορίαν χριστιανικὴν κοινωνίαν τῆς Ἑλληνικῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας. Αὐτοῦ δὲ τοῦ εἴδους οἰκογενείας χρειαζόμεθα καὶ ἡμεῖς σήμερον διὰ τὴν ἀνάπλασιν τῆς νοσούσης κοινωνίας μας.

ΚΥΡΙΑΚΗ, 29. — Κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν, ὁμιλία μὲ θέμα:

ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΕΙΣ ΧΡΙΣΤΟΝ

Ἡ σημερινὴ ἑορτὴ ἐπαναφέρει εἰς τὴν μνήμην τῶν πιστῶν τοὺς ἄθλους τοῦ μακαρίου Παύλου διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος. Κινεῖ δὲ τῶν πιστῶν τὰς καρδίας εἰς δοξολογίαν καὶ αἶνον τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ τοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις ἐνδοξαζομένου. Διὰ τῆς θείας χάριτος ὁ ἄσπονδος διώκτης τῶν μαθητῶν Σαοὺλ μετεβλήθη εἰς τὸν διαπρύσιον κήρυκα τοῦ Χριστοῦ Παῦλον, τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς, τὸν διδάσκαλον τῶν ἐθνῶν. Παρὰ τὰ τείχη τῆς Δαμασκοῦ συνετελέσθη τὸ καταπληκτικὸν θαῦμα τῆς εἰς Χριστὸν ἐπιστροφῆς τοῦ Παύλου, τὸ ὁποῖον ἤσκησεν ἀνυπολόγιστον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς νέας θρησκείας τοῦ Ναζωραίου.

Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Παύλου, τοῦ φανατικοῦ Φαρισαίου καὶ διώκτου τῶν χριστιανῶν, καθ' ὃν χρόνον μετέβαινεν εἰς Δαμασκὸν πρὸς ἐκτέλεσιν ἀντιχρίστου ἀποστολῆς, ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὴν τρανὴν μαρτυρίαν καὶ ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἀληθείας τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαλύψεως. Οὕτω ἐδραιώνει τὴν πίστιν τῶν Χριστιανῶν καὶ ἀναπτερώνει τὸ θάρρος των πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δυσκολιῶν τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ἐνῷ, ἀφ' ἑτέρου, ἐμβάλλει τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Ἐθνικοὺς εἰς σκέψεις καὶ ἀνησυχίας.

Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἶχεν ἀκόμη μεγαλειτέραν σημασίαν, διότι ὁ νέος Ἀπόστολος ἀνέλαβε θαρραλέον ἀγῶνα κατὰ τῆς ἐσφαλμένης ἀντιλήψεως ὅτι ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος ἦτο ἀπαραίτητος πρὸς σωτηρίαν. Τοιουτοτρόπως κατηργήθη μικρὸν κατὰ μικρὸν ἡ πλάνη ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἀποτελεῖ προνόμιον μόνον τῶν Ἰουδαίων καὶ παρέμεινεν ἐλευθέρα ἡ εἴσοδος τοῦ ἐθνικοῦ κόσμου εἰς τὴν χριστιανικὴν οἰκογένειαν.

Χάρις εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Παύλου καὶ τοὺς ἀγῶνάς του ὑπὲρ τοῦ ἀληθοῦς πνεύματος τῆς θείας ἀποκαλύψεως εἴμεθα καὶ ἡμεῖς σήμερον Χριστιανοί. Ἂς διαφυλάξωμεν τὸ πνεῦμα αὐτὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ ὑγιὲς καὶ ἀλώβητον ἐν τῷ μέσῳ τῆς συγχρόνου θρησκευτικῆς συγχύσεως καὶ ἂς καταστήσωμεν αὐτὸ γνώμονα τῆς ζωῆς καὶ τῶν πράξεών μας.

Ἁγίου Λαζάρου, ἐχοροστάτησε καὶ ὡμίλησε, τὴν δὲ ἑπομένην, Κυριακὴν τῶν Βαΐων, ἐλειτούργησε καὶ ὡμίλησε. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Κοινότητος ἔδωκε διάλεξιν μὲ θέμα: «παρελθόν, παρὸν καὶ μέλλον». Ἐφεξῆς ἐλάμβανε μέρος εἰς τὰς Ἀκολουθίας τῶν Νυμφίων, τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καὶ τοῦ Πάσχα καὶ ἐκήρυττε, τὴν δὲ τελευταίαν Προηγιασμένην Θ. Λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ ἴδιος, μεταβὰς μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸ κοινοτικὸν Νεκροταφεῖον καὶ ἀναγνώσας γενικὸν Τρισάγιον μέσῳ πολλῶν συμπροσευχομένων ὁμογενῶν.

—Τὴν 21ην ἰδ. μ., μεταβὰς εἰς Tampa, Fla., μετὰ σύντομον προσευχήν, ὡμίλησε πρὸς τοὺς αὐτόσε ὁμογενεῖς μας συγκεντρωθέντας εἰς τὴν κοινοτικὴν αἴθουσαν μετὰ τῶν τέκνων των.

—Τὴν 22αν ἰδ. μ., ἐπεσκέφθη τοὺς ἐν Williamson, W. Va., ὀλίγους ὁμογενεῖς καὶ ὡμίλησε πρὸς αὐτοὺς συστήσας ἐμμονὴν εἰς τὰς ὡραίας παραδόσεις τῆς Ὁμογενείας καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας.

—Τὴν 23ην ἰδ. μ., ἐχοροστάτησε εἰς τὸν ἐν Huntington, W. Va. πανηγυρίζοντα Ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ὡμίλησε δὲ κατὰ τὸν ἑσπερινόν. Τὴν 25ην, ἑορτὴν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ἐχοροστάτησε καὶ πάλιν ἐν τῷ αὐτῷ Ἱ. Ναῷ.

—Τὴν Κυριακήν, 27ην ἰδ. μ., ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ αὐτῷ Ἱ. Ναῷ καὶ ὡμίλησεν ἰδιαιτέρως πρὸς τὴν ὁμογενῆ Νεολαίαν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς θεσπισθείσης Κυριακῆς τῆς Νεολαίας. Τὴν ἐπαύριον, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Κοινότητος, ὡμίλησε πρὸς τὰς Κυρίας τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος Huntington, W. Va., ἐπαινέσας τὸ ἔργον καὶ τὸν ζῆλον αὐτῶν. Ἀργά, τὸ ἑσπέρας μεταβὰς εἰς Ashland, Ky., ἐπεκοινώνησε μὲ τοὺς περισσοτέρους τῶν αὐτόσε ὀλίγων ὁμογενῶν μας.

—Τὴν 30ὴν ἰδ. μ., ἀνελθὼν εἰς Τσάρλεστον, Δυτικῆς Βιργινίας, ὡμίλησε διὰ μακρῶν πρὸς τοὺς ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει κατοικοῦντας ὁμογενεῖς μας, συγκεντρωθέντας ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀχέπα. Μετὰ τὴν ὁμιλίαν ἔψαλε μετ' αὐτῶν διαφόρους Πασχαλινοὺς ὕμνους.

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Σικάγου Κος Γεράσιμος

Τῇ 6ῃ Ἀπριλίου ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Σικάγου κ. Γεράσιμος μετέβη εἰς Hammond, Ind., ἔνθα ἡ ἐκεῖ Κοινότης ἐώρταζε τὰ Ἀνοιξηθύρια τοῦ νέου αὐτῆς Ναοῦ. Τὸ ἑπέρας τῆς 5ης τοῦ μηνὸς ἐτέλεσεν ἁγιασμὸν ἐν τῇ νέᾳ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἐπηκολούθησεν Ἑσπερινὸς τῇ συμμετοχῇ πολλῶν κληρικῶν ἐκ Σικάγου. Τὴν δ' ἑπομένην ἐτέλεσεν ἐν τῷ αὐτῷ Ἱερῷ Ναῷ τὴν Θείαν Λειτουργίαν καὶ ὡμίλησε περὶ ἐξομολογήσεως.

—Τῇ 12ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐν Σικάγῳ ἐτέλει τὰ ἀνοιξηθύρια τοῦ νέου αὐτῆς Ἱεροῦ Ναοῦ ἡ Κοινότης τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου ἔνθα μετὰ τὸν ἁγιασμὸν ἐπηκολούθησεν ὁ Ἑσπερινὸς τῶν Βαΐων, ἐν ᾧ ἐχοροστάτησεν ὁ Ἐπίσκοπος συμπαραστούμενος ὑφ' ὅλου τοῦ ἱεροῦ κλήρου τοῦ Σικάγου καὶ τῶν πέριξ.

—Τῇ ἑπομένῃ Κυριακῇ τῶν Βαΐων ἐτέλεσε τὴν Θείαν Λειτουργίαν καὶ ὡμίλησε περὶ τοῦ νεοϊδρυθέντος μεγαλοπρεποῦς ἱεροῦ Ναοῦ, συνέστησεν εἰς τὸ ἐκκλησίασμα τὴν ὅσον ἔνεστι σύντομον ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ καὶ ἔστρεψεν ἔπειτα τὸν λόγον περὶ μεταλήψεως συνδυάσας αὐτὸν μὲ τὰς ἐπερχομένας ἡμέρας τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος.

—Τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων ἑσπέρας ὁ Θεοφιλ. ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

—Τὴν Μ. Δευτέραν ἑσπέρας ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος.

—Τὴν Μ. Τρίτην ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

—Τὴν Μ. Τετάρτην ἐτέλεσε τὸ Εὐχέλαιον ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

—Τὴν Μ. Πέμπτην (12 Εὐαγγέλια) ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος.

—Τὴν Μ. Παρασκευὴν κατὰ τὴν Ἀποκαθήλωσιν ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

—Τὴν Μ. Παρασκευὴν ἑσπέρας, κατὰ τὸν Ἐπιτάφιον, ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

—Τὸ Μ. Σάββατον ἐτέλεσε τὴν Ἀνάστασιν ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τοῦ Ἁγ. Βασιλείου.

—Τὴν Ἁγίαν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν (ἀγάπην) ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου.

—Τὴν 23ην τοῦ αὐτοῦ μηνός, πανηγυρίζοντος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου τὴν μὲν παραμονὴν ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ Ἑσπερινῷ, τὴν δὲ πρωΐαν τῆς ἑπομένης ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος.

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ἐλαίας Κος Ἀθηναγόρας

—Μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐξ Εὐρώπης καὶ τὴν νοσηλείαν του εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρας, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν περιφέρειάν του, διελθὼν ἐκ Σικάγου, ὅπου ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον εἰς τοὺς ναοὺς τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου καὶ Ἁγίου Κωνσταντίνου.

—Τὴν 18ην Φεβρουαρίου καὶ 3ην Μαρτίου, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν Los Angeles, χειροτονήσας εἰς Διάκονον καὶ Πρεσβύτερον τὸν Βασίλειον Κλεούδην, ἀπόφοιτον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

—Τὴν 7ην Μαρτίου, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν Χαιρετισμῶν καὶ τὴν Κυριακήν, 6ην Ἀπριλίου, ἐχοροστάτησε, ἐκήρυξε καὶ ἐλειτούργησε εἰς τὸν ναὸν Ἁγίας Τριάδος τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου.

—Τὴν Κυριακὴν τῆς Ὀρθοδοξίας ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν Ὀκλάνδῃ, τὸ δὲ ἑσπέρας ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἑσπερινὸν εἰς Βαλέϋο.

—Τὴν 14ην Μαρτίου κατὰ τοὺς Χαιρετισμοὺς καὶ τὴν Κυριακήν, 16ην, ἐχοροστάτησε καὶ ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν Φοίνιξ, Ἀριζόνας, δώσας διάλεξιν ἀγγλιστὶ πρὸς τὴν νεολαίαν.

—Τὴν Κυριακὴν τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς τὴν κοινότητα Τουσόν, Ἀριζόνας.

—Τὴν 24ην καὶ 25ην Μαρτίου, ἐχοροστάτησε καὶ ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, ὁμιλήσας μετὰ ταῦτα διὰ τοῦ ραδίου ἐπὶ τῇ Ἐθνικῇ Ἑορτῇ.

—Τὴν 28ην Μαρτίου ἀνέγνωσε τοὺς Οἴκους τῶν Χαιρετισμῶν εἰς τὴν Κοινότητα τῆς Ὀκλάνδης, τὴν δὲ 4ην Ἀπριλίου εἰς τὴν Κοινότητα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Λὸς Ἄντζελες.

—Τὴν 7ην Ἀπριλίου μετέβη εἰς Ἅγιον Φραγκίσκον, ὅπου ὑπὸ τὴν προεδρείαν του ἔλαβε χώραν ἔκτακτος συνεδρία διὰ τὴν Ἱεραποστολὴν ἐν Βyron.

—Τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον εἰς τὴν Κοινότητα Σάντα Μπάρμπαρα.

—Κατὰ τὰς Ἀκολουθίας τοῦ Νυμφίου ἐχοροστάτησε εἰς τοὺς Κοινοτικοὺς ναοὺς τῆς Νοτίου Καλιφορνίας.

—Τὴν Μ. Πέμπτην, ἑσπέρας, καὶ κατὰ τὴν μεσονύκτιον λειτουργίαν τοῦ Πάσχα, ἐχοροστάτησε καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον εἰς τὴν Κοι-

νότητα Σώλτ Λαίηκ Σίτυ, τῆς Γιοῦτα.

—Τὴν Μεγάλην Παρασκευήν, κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἐπιταφίου, ἐχοροστάτησε καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον εἰς τὸν ναὸν Pocatello, Idaho.

—Κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τῆς Ἀγάπης ἔλαβε μέρος εἰς τὴν ἀκολουθίαν ἐν Λὸς Ἄντζελες.

—Τὴν 23ην Ἀπριλίου, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ, τὴν δὲ Παρασκευήν, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἐν τῇ Ἱεραποστολῇ, εἰς Byron.

—Τὴν 24ην Ἀπριλίου προήδρευσε τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῆς περιφερείας, συνελθόντος ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Ἐπισκοπῆς ἐν τῷ Κοινοτικῷ Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐν Ἁγίῳ Φραγκίσκῳ.

—Τὴν 27ην Ἀπριλίου, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καὶ ἐκήρυξεν εἰς τὸν Κοινοτικὸν ναὸν Σακραμέντο.

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Ἰεζεκιὴλ

—Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Ἰεζεκιήλ, τὴν 2αν Ἀπριλίου ἔψαλε τὸν Μ. Κανόνα εἰς τὸν Καθεδρικὸν ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Βοστώνης.

—Τὴν 4ην ἰδ. μ., παρέστη εἰς δεῖπνον δοθὲν εἰς Πρόβιντενς, ὑπὲρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

—Τὴν 4ην ἰδ. μ., ἔψαλε εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, Γοῦμπερν, Μασσ., τὸν Ἀκάθιστον Ὕμνον καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον.

—Τὴν 6ην ἰδ. μ., ἐλειτούργησε εἰς τὸν ναὸν Ἁγίας Τριάδος, ἐν Στοῦμπενβιλλ, Ὀχάϊο, ἐχειροτόνησε τὸν ἀπόφοιτον τῆς Σχολῆς μας κ. Κ. Παλάσην εἰς Διάκονον καὶ ἔψαλε ἐπιμνημόσυνον δέησιν ὑπὲρ τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτου τῆς Κοινότητος καὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἀειμνήστου Α. Κωνσταντοπούλου.

—Τὴν 9ην, ἐτέλεσε τὴν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐν Λόουελλ, Μασσ.

—Τὴν 10ην, προέστη συνεδριάσεως τῆς Ἐπισκοπικῆς Κατηχητικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Σχολῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεφασίσθη ἡ σύγκλησις Κατηχητικοῦ Συνεδρίου τῆς Νέας Ἀγγλίας.

—Τὴν 12ην, προέστη συνεδριάσεως τῆς Ἐπισκοπικῆς Ἐπιτροπῆς Νεολαίας τῆς Ν. Ἀγγλίας.

—Τὴν 13ην, ἐλειτούργησεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος ἐν Γοῦστερ, Μασσ., καὶ ἐχειροτόνησε τὸν διάκονον κ. Κ. Παλάσην εἰς πρεσβύτερον. Τὸ ἑσπέρας παρέστη εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Νυμφίου ἐν τῷ ἰδίῳ ναῷ.

—Τὴν Μ. Δευτέραν παρέστη εἰς τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Νυμφίου εἰς τὸν ναὸν Ἁγίου Ἰωάννου, τῆς Βοστώνης.

—Τὴν Μ. Τρίτην, προέστη τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Νυμφίου εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, εἰς Καῖμπριτζ, Μασσ.

—Τὴν Μ. Τετάρτην, ἐτέλεσε τὸ Μυστήριον τοῦ Εὐχελαίου εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, εἰς Χάρτφορντ, Κονν.

—Τὴν Μ. Πέμπτην, ἐλειτούργησε εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγ. Γεωργίου εἰς Σπρίνγκφιλντ, Μασσ. Τὴν δὲ ἑσπέραν ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ἁγίων Παθῶν τοῦ Κυρίου εἰς τὸν ἴδιον ναόν.

—Τὴν Μ. Παρασκευήν, ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τῆς Ἀποκαθηλώσεως εἰς τὸν ναὸν τῆς Ἁγίας Τριάδος, Λόουελλ, Μασσ., καθὼς καὶ τὸ ἑσπέρας κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἐπιταφίου.

—Τὸ Μ. Σάββατον, ἑσπέρας, ἐτέλεσεν εἰς τὸν Καθεδρικὸν ναὸν Βοστώνης τὴν λειτουργίαν τῆς Ἀναστάσεως.

—Τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, ἐτέλεσε τὸν ἑσπερινὸν τῆς Ἀγάπης εἰς τὸν νεόδμητον ναὸν τῆς Κοινότητος Γοῦστερ, Μασσ. Τὴν ἑσπέραν ἀνεχώρησε διὰ περιοδείαν εἰς τὸ Σάουθ.

—Τὴν 21ην Ἀπριλίου ἐτέλεσεν Ἑσπερινὸν καὶ ὡμίλησε εἰς τὴν Κοινότητα Raleigh, S. C.

—Τὴν 23ην ἐλειτούργησε καὶ ὡμίλησε εἰς τὴν κοινότητα Μοντγκόμερυ, Ἀλαμπάμας.

—Τὴν 25ην, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν καθὼς καὶ τὸν Ἑσπερινὸν εἰς τὴν κοινότητα Πενσακόλα, Φλώριδα.

—Τὴν 26ην, ἐτέλεσεν ἑσπερινὸν εἰς τὴν κοινότητα Μομπίλ, Ἀλαμπάμας καὶ τὴν ἑπομένην, Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ, ἐλειτούργησε καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον εἰς τὸν ἴδιον ναόν. Τὴν ἑσπέραν, ἐπιστρέφων εἰς Βοστώνην, ἐτέλεσε πάλιν ἑσπερινὸν εἰς τὴν κοινότητα Μοντγκόμερυ, Ἀλαμπάμας καὶ παρέστη εἰς δεξίωσιν δοθεῖσαν ὑπὸ τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος.

—Τὴν 29ην, ἐτέλεσεν ἑσπερινὸν καὶ ὡμίλησεν εἰς τὴν Κοινότητα Στάμφορντ, Κονν.

Ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ὀλύμπου Κος Δημήτριος

—Τὴν 4ην Ἀπριλίου, κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἀκαθίστου Ὕμνου, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ὀλύμπου κ. Δημήτριος ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, εἰς Τζαμαίηκα, Ν. Υ. καὶ ὡμίλησε καταλλήλως.

—Τὴν 5ην ἰδ. μ., προσκληθεὶς παρεκάθησεν εἰς δεῖπνον τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, τοῦ Μπροῦκλυν, διδόμενον πρὸς τιμὴν τῶν πρώην προέδρων τῆς Ἀδελφότητος.

—Τὴν 6ην ἰδ. μ., ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγ. Γερασίμου, Νέας Ὑόρκης καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον.

—Τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς τὴν Κοινότητα Μάουντ Βέρνον, Ν. Υ. καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον.

—Τὴν ἑσπέραν κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Νυμφίου ἐχοροστάτησε καὶ ὡμίλησεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τῆς Τζαμαίηκα, Ν. Υ.

—Τὴν Μ. Δευτέραν, κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Νυμφίου, ἐχοροστάτησε εἰς τὸν ναὸν τῆς Μεταμορφώσεως, Κορώνας, Ν. Υ.

—Τὴν Μ. Τρίτην, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ Ἁγίου Δημητρίου, Νέας Ὑόρκης, καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον.

—Τὴν Μ. Τετάρτην εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἁγίου Εὐχελαίου, ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν ναὸν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν τοῦ Μπροῦκλυν. Καὶ συνάμα ὡμίλησεν ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ Μυστηρίου τοῦ Ἁγίου Εὐχελαίου.

—Τὴν Μ. Πέμπτην, κατὰ τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Ἁγίων Παθῶν, ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγ. Ἐλευθερίου, Ν. Ὑόρκης καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον.

—Τὴν Μ. Παρασκευήν, εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τῶν Μ. Βασιλικῶν Ὡρῶν, ἐχοροστάτησεν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τὴν δὲ ἑσπέραν εἰς τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἐπιταφίου εἰς τὸν ναὸν Ἁγ. Γερασίμου, Νέας Ὑόρκης.

—Τὴν Κυριακὴν τῆς Ἀναστάσεως, ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς τὸν Ναὸν Προφήτου Ἠλιού, εἰς Γιόνκερς, Ν. Υ.

—Τὴν Τρίτην τῆς Διακαινησίμου, παραμονὴν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Μ. Ἑσπερινὸν εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἁγίων Γεωργίου καὶ Δημητρίου, Νέας Ὑόρκης καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον. Τὴν δὲ ἑπομένην μετέβη καὶ ἐτέλεσε τὴν Θ. Λειτουργίαν εἰς τὸν ἑορτάζοντα ναὸν εἰς τὸ Asbury, Ν. J.

ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΟΝ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ — ST. PAUL'S HYMN

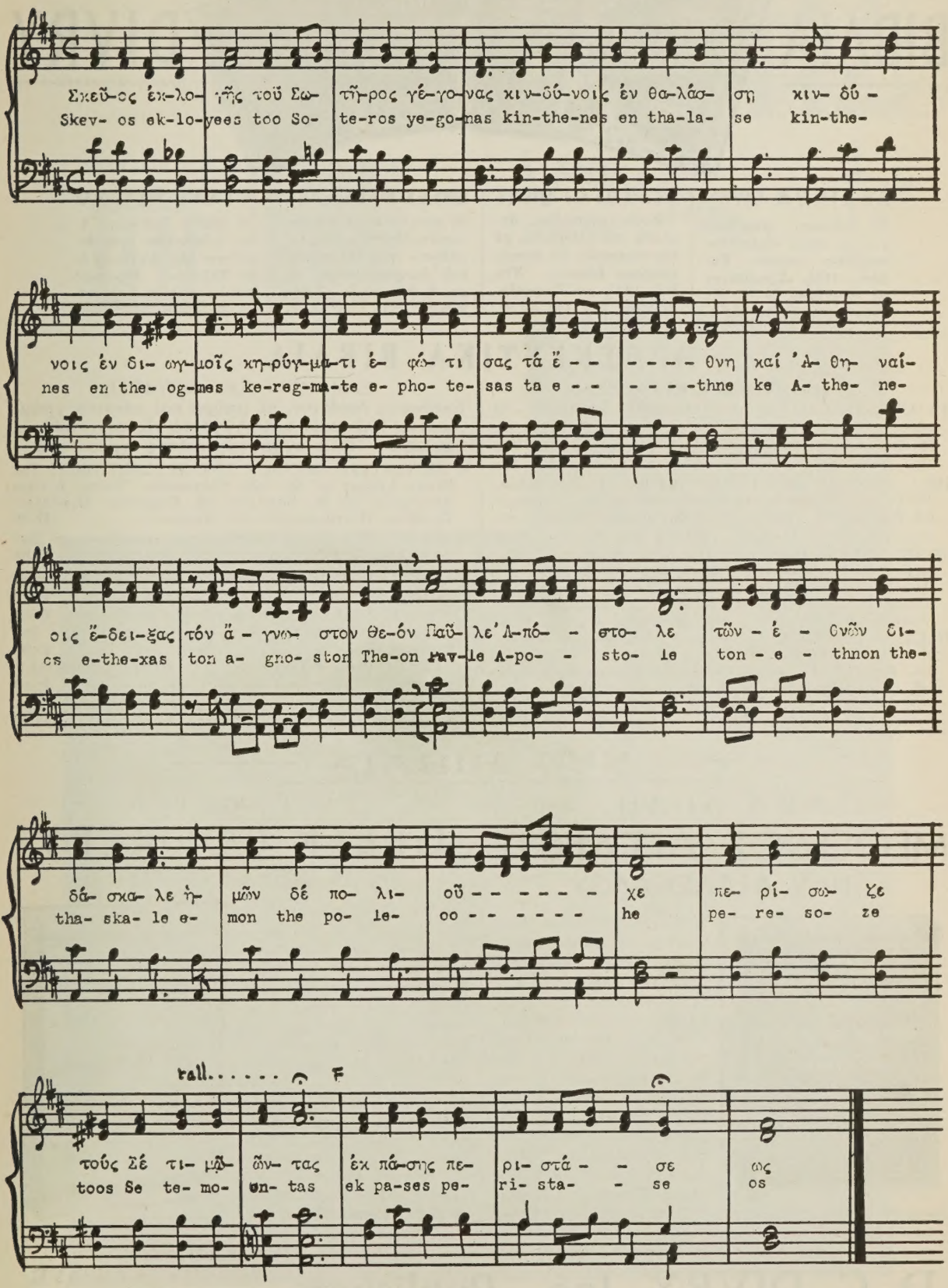

ΒΙΒΛΙΑ DIVRY

ΛΕΞΙΚΟΝ DIVRY

Τὸ νεώτατον, πληρέστατον καὶ πλέον ἀξιόπιστον πρόχειρον Λεξικόν. Ἔκδοσις 1949. Χρυσόδετον μὲ εὑρετήρια, $3.50. Μὲ δέρμα καὶ εὑρετ. $4.00.

ΔΙΑΛΟΓΟΙ DIVRY

Ὁδηγὸς συνομιλίας ἀγγλικῆς καὶ ἑλληνικῆς, μὲ τὴν προφοράν, ἐπὶ παντὸς χρησίμου θέματος. Νέα ἔκδ. 1947, μὲ Ἐπιστολογραφίαν. Σελ. 448. $2.50.

GREEK MADE EASY

Ἡ μόνη ἁπλῆ καὶ συγχρονισμένη Μέθοδος πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς ὑπὸ Ἀμερικανῶν κατ' οἶκον ἢ ἐν σχολείῳ. Τρίτη ἔκδοσις 1950. Τιμὴ $2.50.

ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Ἡ ἀρίστη Μέθοδος Ἄνευ Διδασκάλου πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἀγγλικῆς ὑπὸ Ἑλλήνων. Προφορὰ τελεία, γλῶσσα ὁμιλουμένη. 5η ἔκδοσις 1950 $3.00

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΓΛΩΣΣΑΝ

ΤΑ 12 ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ καὶ Ο ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΘΡΗΝΟΣ.—Ὁ λόκληρος ἡ Ἱερὰ Ἀκολουθία τῆς ἑσπέρας τῆς Μ. Πέμπτης, Μ. Παρασκευῆς, Μ. Σαββάτου, καὶ ἡ Ἀνάστασις. Σελίδες 132, χαρτόδετον. 50c

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΨΙΣ καὶ ΤΑ ΑΓΙΑ ΠΑΘΗ.—Ἱ. Ἀκολουθίαι, Εὐαγγέλια, Ἀπόστολοι καὶ Ἑορταὶ ὅλου τοῦ ἔτους. Πασχάλια ἕως τὸ 1987. Ἔκδοσις Ἀθηνῶν, κομψῶς δεδεμένη, σελίδες 796, $3.60. Ἀμερικανικὴ ἔκδοσις, σελ. 520 ..... $5.00

ΙΕΡΟΣ ΣΥΝΕΚΔΗΜΟΣ τοῦ Ὀρθοδόξου Χριστιανοῦ.—Περιέχει τὰς Ἐκκλησιαστικὰς Ἀκολουθίας τῶν Κυριακῶν καὶ Ἑορτῶν ὅλου τοῦ ἔτους καὶ αἰώνιον Πασχάλιον καὶ Κυριακοδρόμιον. Νέα ἔκδοσις Ἀθηνῶν, σελ. 780, πανόδετος $3.60. Ἀμερικανικὴ ἔκδοσις, σελ. 780, χρυσόδετος $5.00

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐγκεκριμένον ὑπὸ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κείμενον. Τὰ 4 Εὐαγγέλια, Πράξεις Ἀποστόλων, Ἐπιστολαὶ Παύλου καὶ Καθολικαί, Ἀποκάλυψις, καὶ πίναξ περικοπῶν ἀναγινωσκομένων κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ Ἑορτάς. Πολυτελὴς Ἀμερικανικὴ ἔκδοσις, σελ. 620, χρυσόδετος ..... $5.50.

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΣΤΙ

Ἐκδόσεως Λονδίνου, μὲ μαῦρα καὶ κόκκινα γράμματα, Ἑλληνικὰ καὶ Ἀγγλικὰ εἰς ἀντιστοίχους σελίδας. Ὅλα σχήματος τσέπης, χρυσόδετα.

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ. The Divine Liturgy of St. John Chrysostom. Ἐπίσης ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου καὶ Περικοπαὶ Ὀκτωήχου, Τριωδίου, Πεντηκοσταρίου καὶ Μηναίου. $3.00

Η ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ, ἤτοι, Ἀρραβῶνος καὶ Στεφανώματος. The Sacrament of Holy Matrimony ... $2.00

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ. The Sacrament of Holy Baptism. $2.00

ΤΟ ΕΥΧΕΛΑΙΟΝ. The Sacrament of Holy Unction. $2.00

Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΙΑΣΜΕΝΩΝ. The Divine Liturgy of the Presanctified. $3.00

Ο ΑΚΑΘΙΣΤΟΣ ΥΜΝΟΣ καὶ ΤΟ ΜΙΚΡΟΝ ΑΠΟΔΕΙΠΝΟΝ. The Acathist Hymn and the Little Compline. $2.00

ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ, ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ καὶ ΥΨΩΣΙΣ. Epiphany, Pentecost, Exaltation of the Cross. $2.00

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΝΕΑ ΑΠΛΗ
ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ
ΑΝΕΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

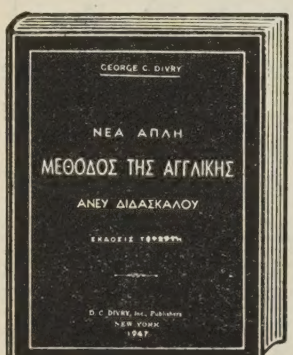

Ὑπὸ G. C. DIVRY.—Ἡ νεωτάτη καὶ ἁπλουστάτη Μέθοδος πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἀγγλικῆς ὑπὸ Ἑλλήνων πάσης ἀναπτύξεως καὶ ἡλικίας. Γλῶσσα ζωντανή, ὅπως τὴν ὁμιλεῖ καὶ τὴν ἐννοεῖ σήμερον ὁ λαός. Διάλογοι ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ζωὴν τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς. Ἀμερικανικὴ προφορά, ἀπολύτως ἀκριβής. Μέθοδος κατάλληλος δι' ἀρχαρίους ἢ προχωρημένους. Νεωτάτη Πέμπτη Ἔκδοσις 1952, πλήρης, μόνον $3.00.

IN ENGLISH
GREEK COOKERY
By N. TSELEMENTES

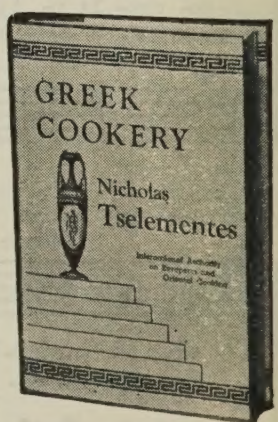

Greek Cooking simplified in English recipes by the famous author-chef and international authority on Greek and Oriental Cookery. Introduces the Greek American public to the delicious and appetizing Hellenic dishes, pastries and sweets. 300 recipes, 240 pages. $3.00.

Ἡ Ἑλληνικὴ Μαγειρικὴ ἁπλοποιημένη. Τὸ περίφημον βιβλίον τοῦ Τσελεμεντὲ εἰς τὴν Ἀγλικήν. Μέτρα Ἀμερικανικά. 300 συνταγαί, 240 σελίδες. **Τὸ μόνον πλῆρες καὶ τέλειον βιβλίον τοῦ εἴδους του.**

Ἀποστέλλονται πανταχοῦ προπληρωμένα. C.O.D. (ἐν Ἡν. Πολ.) 35c ἐπὶ πλέον.

D. C. DIVRY, Inc., Publishers

293 SEVENTH AVE.
NEW YORK 1, N. Y.